

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

Index Rervm Et Verborvm Tomi Tertii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

INDEX RERVM ET VERBORVM

T O M I T E R T I I

A A D A M.

ADAM cum plenissima libertate ejusque aequalitatis in differencia conditus. 772. 773. 778. 7. 9. 792. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Non accepit perseverantiam donum, sed meram perseverandi possibilitatem. 100.

Cum Adam e-latum sic et adiutorium possibilitatis, relicto velle in ipsius arbitrio: homini autem lapso conferatur ipsius velle & operari? 102. 109. 111. 432. 934.

Adam & Angeli in prima creatione, consimili prorsus adiutorio instructi fuerunt. 111. 112. 114. 432. 937.

Nec Adam nec Angeli absque electis gratia adiutorio perseverare poterunt. 102. 112. 124. 136. 432. 932. 934. 935. 936. 946.

Nihil boni operari poterunt: absque gratia auxilio. 112. 136. 432. 935. 946.

Adam a quantulo tempore usus est sua gratia in bona perseverans. 112.

Adam nullo vicio prorsus praevaricatus est. 91.

Adam prius de seculis Deum, quam a Deo deserere. 366.

Adam ad bene agendum non eguit gratia Christi medicinali, sicut nec Angeli. 29.

Adam sui sceleris granditate possibilitatem boni cum sibi quam possidet ademit. 12. 29. 94. 95. 96. 136. 432. 433. 1012.

Adam per liberum arbitrium stare poterat, prout reipia steterunt Angeli. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Adamo perseverante praedestinatio Augustiniana in hominibus locum non habuit. 95.

Adamo cum posteris in originali sanctitate persistente, si omnes & sola praevaricatus qui modo sunt praedestinati. 1006.

Omnes futuri electi ad electionem meritum, non gratia: prout selecti iunctantia Angeli. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 1006. 1007. 1008. 1009.

Vide Angelus, electio, gratia, liberum arbitrium, praedestinatio, reprobatio.

A D I V T O R I V M.

Adiutorium. Vide Adam, Angelus, gratia.

A M O R.

Amor quid? 520. 522.

Amor amantem amato copulat, & utrumque essentialiter respicit. 522.

Amor est vita secunda, motusque vitalis. 522.

Amor Augustinus alius est maioris circa finem, alius transitorius circa media. 794.

Amor suis necessitate subinfert amorem medij. 795.

Amoris herili potestate dominatur amor mediatorum. 795.

Amor mediatorum, omnium humanorum affectuum vilissimus est & servilissimus. 795.

Amor creaturarum quantumvis bonarum vi solus est in Creatorem non referatur. 545.

Amor iustitiam malam voluntatem in bonam commutat, isque solus. 573. 574.

Ad amorem Dei non nisi per Dei timorem pertingitur. 546.

Amor concupiscentiae semper oritur ex amore benevolentiae. 523. 524. 525.

Amor concupiscentiae erga Deum semper est viciosus, & cur? 525. 526.

Hinc ipse Theologica non ex amore concupiscentiali sed ex charitativo nascitur. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. & seqq.

Solo amore Deus veraciter colitur. 576. 577.

Amoris castitas non violatur expectatione mercedis retributionaria. 527. 528. 529. 530. 531.

Amor Dei castus nullum in vulvum extra se duci paritur, ejus derivatio decreta. 524.

Amor Dei an & qualiter peccatoribus cum iustis communis? 519.

Amoris ordo & essentia servandus is est, ut nos ipsos & proximos non nisi propter Deum: ipsum vero Deum propter seipsum amemus. 524. 525. 526. 581.

Quando contentus sit quisquam amare se aut proximum propter Deum? 524. 525.

Amare se propter se, non est laudabilis charitatis, sed superbia vanitatis officium. 581. 582.

Vide Charitas, electio.

A N G E L V S.

Angeli nec ullum bonum operari, nec in bono in quo conditi sunt perseverare poterunt absque caelestis gratia adiutorio. 102. 112. 124. 136. 432. 932. 934. 935. 936. 946.

Angeli per liberum arbitrium steterunt, non tamen sine adiutorio gratiae possibilibus. 113. 114. 115. 116. 124. 150. 946.

Adiutorium Angelis collatum ad merendum & perseverandum liberat potestativum nutui liberi arbitrii, sicut adiutorium hominis integri, cum quo fuit ejusdem prorsus conditionis. 95. 97. 98. 111. 203. 213. 214. 432. 934.

Angelos sanctos, utile ceteris amplius adjutos, quo sensu asserat Augustinus? remissive. 112. 949.

In Angelorum hominumque creatione Deus ostendere voluit primum quid possit eorum liberum arbitrium: deinde quid possit lux gratiae beneficium, iustitiaeque iudicium. 116. 432.

Angeli non sunt electi aut praedestinati electione aut praedestinatione gratiae: ad meritum. 932. 933. 934. 935. & seqq. usque ad 949.

Construam eos eandem pietate recentiores, sed ex Augustini doctrina constantissima reselluntur. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945.

Angeli omnes in charitate & gratia conditi sunt. 934.

Vitea gratiam habentem & virtutes pedissequas haberunt auxilium gratiae: qualis, non quidem quo ferret ut vellent aut perseverarent, sed sine quo nec velle possent nec perseverare. 935. 936. 937. 938. & seqq.

INDEX RERVM ET VERBORVM

Angeli habuerunt in sua libera potestate statum & casum, gloriam & damnationem, electionem & reprobationem. 1011, 1012, 1013.
 Angelorum meritum & perseverantia non fuerunt specialia Dei dona: & cur? 935, 936, 937, 938, 939.
 Eorum merita juxta Augustinum fuerunt liberi arbitrii, naturalia, Angelica, & cur? 935, 936, 937.
 Eadem nihilominus gratia debetur Augustinus xque aut magis quam Neotecis merita hominum lapsorum. 936.
 Angelorum perseverantiam Augustinus praesertim affirmat: praedestinatum prolixius negat: & cur? 940, 941, 942.
 Angelos fuisse praedestinatos in Augustini scriptis nusquam legitur. 945.
 Angeli nec ad Patrem tracti sunt, nec secundum propositum vocati. 949.
 De Angelis nusquam Augustinus inquit: cur hunc Deus traxerit, & illum non traxerit: item, cur huic ita suatum fuerit ut persuaderetur, non illi. 949.
 Illidem nusquam accommodat illas Scripturas: *Non est voluntas inque currentis sed insequentis Dei: Deus est qui operatur in vobis velle & perficere.* 948.
 Angelorum bonorum a malis discretionem non gratia sed meritis arbitrii adhibet Augustinus. 942, 943.
 Angeli non nisi post absolutam meritum & finalis perseverantiae praevisionem sunt efficaciter ad gloriam electi: quicquid tenentur Suarez, 946, 948, 949.
 Angelici lapsus permissio non fuit effectus reprobationis sive positivae sive negativae. 1013, 1016, 1017.
 Angelorum reprobatio praesupponit praevisionem demeritorum peccatorum ac electio praevisionem perseverantium meritum. 1010, 1011, 1012, 1013. (1018).
 Circa Angelos frustra & gratis contingit reprobatio negativa, Angelorum lapsorum ruina, substitutione hominum electorum supplere sunt: & perseverantia statu innocentiae, supplenda fuissent. 1007, 1008, 1009.
 Angelorum cognitio vespertina apud Augustinum quaedam dicitur. 217.
 Vide Adam, electio, gratia praedestinatio, reprobatio.

ARBITRIUM.

Arbitrium quid? & an ad intellectum an ad voluntatem spectet? 608, 609, 610, 611.
 Arbitrium liberari quid? & quid ista liberatio? 10, 922, 923.
 Arbitrium liberari, in Schola Neotericorum penè inauditum, 9.
 Arbitrii liberatio captivitate pro termino a quo respicit, nec absque ejus noticia intelligi potest. 10, 611, 612, 922, 923.
 Arbitrii lapsi liberatio praecedere debet omnem bonum ejus usum. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, & seqq.
 Arbitrii liberatio necessarid praecedat in adultis remissionem peccatorum; unde perperam a Scholasticis constituitur formaliter in ipsa peccatorum remissione. 9, 10, 103, 104, & seqq. 151, 152, 153, 154, 167, 168, 177, 178.
 Arbitrium hominis semper manere liberum ad bene & male agendum, falso existimant Aristotelico Scholastici. 9, 10, 11, 12, 13, 14, & seqq.
 Arbitrium hominis nondum per gratiam liberatum, ita manere captivum ut nihil boni possit operari, sed sub effranis concupiscentiae tyrannide gemat: non intra latitudinem opinionis, sed ut dogma Catholicum, Apostolicum & Evangelicum tradit Augustinus, 16.
 Arbitrium hominis liberari nequit per legem, doctrinam, aut ullam gratiam ad merum intellectum spectantem. 27, 28, 29, 30, 31, & seqq. Item 64, 65, 66, 67, 68, & seqq.
 Arbitrium sua primiva libertate peccatum induxit: sed poenalis viciofitas subsecuta ex libertate fecit necessitatem. 48.
 Vide Libertas, liberum.

ARISTOTELES.

Aristoteles hominem liberum definit: qui sui ipsius & non alterius gratia est. 614, 741, 777.
 Aristotelis Philosophia multorum errorum origo. 9, 604, 605, 882.
 Aristoteles Pelagianorum prodromus & patronus. 9, 11, 606.
 Aristotelici magis quam Augustiniani sunt qui praedeterminationem physicam ad Angelos viatores & proclapstos innocentes extendunt. 821.
 Vri & ij qui positivam indifferentiam ad utrumlibet, liberati factum essentialem. 9, 10, 11, 12, 604, 606.

Aristotelica Philosophia quatenus libertatem arbitrii essentialiter adstruit bicornem, cum Pelagianismo proscripta est. 606.
 Aristoteles causam voluntariam cum causa libera subinde confundit. 728.
 Vide liberum arbitrium, Pelagiani, Philosophia, Scholastici.

ATTRITIO.

Attritio ex poenarum timore orta à Neotericis plus aequo exollitur. 586, 587, 588, 589, 590, & seqq.
 Eam secum asserre propositum emendationis & observationis mandatorum: mirabile para. osum est, Augustini principis è diametro adversum. 587, 588.
 Non dispicit ad justificationem etiam cum actuali susceptione baptismi ut poenitentiae. 589, 590, 591.
 Fundamentum Scholasticorum ex Concilio Tridentino desumptum, vertitur & retorquetur in ipsos. 590, 591, 592, 593.
 Frustra pro patrocinio sui paradoxi recurrunt ad D. Thomam aut alios gravioris notae Scriptores remissive. 593.
 Attritio ista à Scholasticis obruta procul abest ab ea quam Concilium Tridentinum ut sufficientem partem poenitentiae commendat. 590, 591, 592, 593.
 Attritio tamen ex poenae timore concepta non est omnidoinstitutis sed plures affert utilitates: quae conformiter ad doctrinam Concilii Tridentini recensentur. 594, 595, 596, 597, 598, 599.
 Vide Timor.

AUGUSTINVS.

Augustinus in materia de gratia tutissimus & fidelissimus Dux, quem omnes merito sequuntur. 599.
 Ejus doctrinam servat & sequitur Romana Ecclesia, ipso Ecclesiae capite attestante. 604.
 Ejus ingenium uberissimum & solertissimum, Philosophorum quorumcumque ingenij sublimis. 81, 604.
 Omnes disciplinas philosophicas proprio Marte abique praeeptoris adminiculo perdidicit. 604.
 Errorem suum primum de initio fidei ex nobis, caelesti oculo edoctus mox à baptisimo deposuit, quem tamen errorem vix excutere possunt alii, post tot Augustini lucubrationes & Ecclesiae sanctiones. 220, 221, 224, 225, 227, 604, 907, 908.
 Augustinus in duobus potissimum erraverat; primo in fidei initio quod viribus naturae arrogabat: secundo in electione divina, quam in rebus omnino patibus locum habere pernegabat. 907, 908, 909.
 Post depositum priorem errorem adhaesit posteriori, deceptus etymologia vocis *electio*. 908, 909, 910, 988, 989.
 Postremum errorem tandem deponit & electionem gratiae constantissime asserit. 911, 989.
 Ex verbis & sensibus Augustini universos penè canones suos de gratia & libero arbitrio, formavit Ecclesia. 604, 606.
 Doctrinam suam de gratia & libero arbitrio, ex Scripturis potissimum & Ecclesiae precibus hausit Augustinus. 606.
 Augustini ac doctrinae ejus encomia ex Pontificum verbis contexta. 602, 604.
 Augustinus nimia liberi arbitrii depressione modum excessisse ut contrarium Pelagianorum dogma reselleret, calumniantur Neoterici. 599, 600, 601, 602.
 In hoc imitantur Pelagianos, Manichaei notam Augustino & Ecclesiae per os ejus loquenti, inuenientes. 600, 603, 604, 814, 827, 828, 829, 832, 864.
 Si Augustino Pelagianos resuranti licuisset liberum arbitrium usque ad excessum mediocritatis depingere; id nunc liceret ijs qui Scholasticos non minus libertatem arbitrii extollentes, qui aut extollebant Pelagiani impugnant. 600, 602.
 Augustinus ante exortum Pelagianismum idem de libero arbitrio docuit, quod post. 600, 604.
 Sicut Augustinus asserendo dominatricem gratiam destruebat Pelagium sed non se purgabat à Manichaeo: sic hodierni Scholastici asserendo bicornem libertatem, Calvinum quidem jugulant, sed incauti Pelagium induunt. 602.
 Augustini doctrina de gratia & praedestinatione vindicatur à calumnijs Massiliensium, eosque imitantium Scholasticorum. 1028, 1029, 1030, & seqq. usque ad 1069.
 Augustinus ante Episcopatum adhaesit errori quem postmodum amplexi sunt Massilienses, ipsomet attestante & retractante. 220, 221, 224, 225, 226, 228, 351, 358, 907, 908, 909, 910, 918, 989.
 Augustinus oppugnando Pelagianos, in gratiae intelligentia profecisse se fateatur. 229.
 Quo tempore & qua occasione scripserit librum de Spiritu & littera? 408, 409.

Augusti-

T O M I T E R T I I .

Augustini sensum veraciter indagare & patefacere, unicus auctoris scopus. 449. 1070.
 Quo sensu allerat Augustinus: accipere & habere, esse accipientis & habentis. 246. 247.
 Augustinus difficillimam causam gratiæ cum Pelagianis, à discrimine adiutorij hominis sani & hominis ægroti suspendit. 31. 82. 83. 84. 85. 86. 480.
 Semper voluit à Pelagio extorquere confessionem adiutorij voluntatis & operis. 184. 480. 482.
 Augustinus adiutorium possibilitatis assimilat alimentis, luminis, navis, pedibus; hinc quibus nequit homo vivere, videre, navigare, ambulare: cum tamen ista actu non præstent nisi quando & quomodo lubet. 110. 173. 255.
 Ab Augustini semita procul aberrant recentiores qui adiutorium hominis integri & lapsi non satis distinguunt pedes efficaciam. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 215. 216. 218. 259. 260. 432.
 Sententiam inter ea non distinguentem, Apostolico mucrone damnatam pronunciat Augustinus. 123. 151. 152.
 Augustinus ipse inter ea adiutoria latissimum discrimen constituisse agnoscit. 219. 822. 823. 923. 934. 935. 943. 949. 991.
 Augustinus gratiam cum libero arbitrio sufficienter conciliare se existimat, removendo necessitatem coactionis: quæ sola derogat libertati. 628. 629. 630. 631. & seqq.
 Augustino quoad hoc punctum concinunt veteriores Patres; Dionysius Aircop. Clemens Papa, Irenæus, Tertullianus, Origenes, Hilarius, Epiphanius, Mearius, Basilus Scluc. Eusebius, Chryostomus, Cyrillus. 658. 659. 660. 661. 662. 663.
 Item recentiores Patres; Prosper, Fulgentius, Beda, Damascenus, Anselmus, Bernardus, Hugo & Richardus Victorini. 663. 664. usque ad 683.
 Item Scholasticorum principii: Magister, Hallensis, Guil. Parisiensis, Aristodorenus, D. Thomas, Scotus, Bonaventura, Henricus, Mediavillanus, Argentinas, Carthusianus, Martinus Orbëllis, Brulefer, Gabriel. 688. 689. & seqq. usque ad 713.
 Augustino difficile semper visum est, auxiliantem Christi gratiam cum libertate arbitrij conciliare. 814. 830.
 Augustino ob concordiam liberi arbitrij cum gratia libertatrice à se excoisitantam, negati liberi arbitrij crimen asserunt Pelagiani. 600. 603. 604. 614. 624. 628. 629. 630.
 Ab Augustino usque ad Molinam per tot annorum centurias nemo de Ecclesia ausus fuit concordiam gratiæ & liberi arbitrij ab Augustino asserant improbare, aut in dubium revocare. 814.
 Augustini in eisdem conciliandi gratiam cum libertate arbitrij, amplexi sunt: Cyrillus Alexand. Prosper, Fulgentius, Petrus Diaconus, Gregorius magnus, Beda, Anselmus, Bernardus, Hugo & Richardus Victorini. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854.
 Eandem methodum tenuerunt Scholasticorum Coryphæi: Magister, Hallensis, Guil. Parisiensis, D. Thomas, Scotus, Bonaventura, Henricus, Richardus Mediavillanus, Martinus. 854. 855. 856. 857. usque ad 860.
 Suffragantur Pontifices Zozimus & Cælestinus, cum Synodo Tridentina. 860. 861. 862. 863. 864. 865.
 Methodus ista Augustiniana à tot proceribus approbata, refertur & approbatur. 826. 827. 828. & seqq. usque ad 845.
 Augustinus inter duos extremos errores de gratiæ & libero arbitrio securus præcedit medius. 93. 601.
 Augustinus vices integre libertatis longè altius quam recentiorum chorus extollit: fractiæ libertatis ruinas longè humiliter deprimat. 93.
 Augustinus externas vocationes subinde appellat congruas: internam voluntatis gratiam nusquam vocat congruam. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235.
 Augustinus ante depositum errorem de initio fidei & electione disputatum, gratiam sufficientem asseruit: post correctionem erroris, nunquam. 258.
 Augustinus omnem gratiam Angelis & Protoplastis ante lapsum collatam, meè sufficientem facit: omnem gratiam Christi, efficacem. 254. 257. 258.
 Augustinus omnem gratiam hominis lapsi quæ non habet inseparabiliter conjunctum suum effectum, ad legem & doctrinam fortis pulsantem rejicit. 255. 256.
 Augustinus censet hominem gratia destitutum non magis posse

operari bonum; quam possit cæcus videre, surdus audire, claudus rectè incedere. 81. 91. 92. 93. 94.
 Augustinus voluntatem hominis integri constituit Dominam gratiæ sibi obsequentis inlita pedissequæ; voluntatem hominis lapsi pedissequam gratiæ Salvatrici. 102. 120. 129. 208. 209.
 Augustinus refutando libros Iuliani defunctus. 600.
 Vide Adam, Angelus, gratia, liberum arbitrium, prædestinatio, reprobatio, Scholastici.

B

BEATVS, BEATITVDO.

BEATVS caret possibilitate odiendi Deum: utri & damnatus, amandi. 733.
 Beatus per quid præcisè reddatur impeccabilis: an per visionem, an per amorem? 422. 423. 424. & seqq.
 Beatus habet plenissimam libertatem arbitrij, non obstante determinatione ad unum absque ulla indifferentia, contrarietatis aut contradictionis. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 714.
 Imò juxta Augustini doctrinam nulla est vera libertas nisi beatorum, & legi æternæ constantè adhaerentium. 653.
 Beatus non est liberum, velle peccare. 613. 614.
 Beatorum libertas in exequendis Dei præceptis & consilijs, difficillimè in Scholasticorum principijs salvari potest. 804. 805. 806. 807. 808. 809.
 Beatitudo æterna Angelis sanctis fuit merces meriti, sicut & hominibus in primæva innocentia perseverantibus fuisse. 114. 936. 941. 943.
 Eadem respectu hominis lapsi est vera gratia, non obstante gratioso merito. *ibid.*
 Ab Apostolo appellatur gratia Dei, & cur? 942.
 Beatitudinem æternam & electionem ad illam meruerunt Angeli, & mereri poterant protoplasti: non ita homo lapsus. 114. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. & seqq.
 Beatitudinis formalis essentiam in nuda Dei visione constituunt quidam Scholastici; non satis consentaneè Augustinianæ doctrinæ. 426. 427.
 Forum opinio ex mala intelligentia verborum Augustini orta est. *ibid.*
 Quid per visionem Dei intelligat Augustinus dum in ea beatitudinem sitam esse asserat? *ibid.*
 Quicquid ut beatitudinis causa diligitur, diligenti invidè donatur: nec potest animus non ei servire. 749.
 Beatificus amor in seipso liberissimus est, & qua ratione? 716. 727.
 Beatitudinis adeptione non minuitur sed peticitur arbitrij libertas. 774. 775. 776. 777.
 Beati longè perfectiorem arbitrij libertatem habent quam ullus viator sive Angelus sive homo lapsus aut integer: & in quo consistat ista major perfectio? 780. 781.
 Beatorum libertas excellentiori modo participat libertatem divinam; quam libertas bicornis viatorum. 778. 779. 780. & seqq.
 BELLARMINVS.
 Bellarminus gratiam hominis integri & hominis lapsi non satis distinguit. 214.
 Concursum Dei supernaturalem cum gratia habituali protoplastorum inno-cenrium, pro adiutorio hominis integri obtrudere conatur. *ibid.*
 Pelagianorum objectiones ab Augustino relatas, pro Augustini verbis arripit; istaque sua dogmata munire contendit. 218. 219. & seqq.
 Errores Augustini priores ab ipso Augustino emendato refutatos, pro genuina Augustini doctrina usurpat: ut hæc ratione Augustinum in suas partes quovis modo attrahat. 224. 348. & seqq.
 Gratiam sufficientem paratam à Deo omnibus, etiam inædilibus; adstruit. 204. 205.
 Verba illa Apostoli: *Dei vult omnes homines salvos fieri*, cum conditione repugnante menti Augustini interpretatur. 369.
 Timorem penæ à charitate superveniente negat expelli, contra dilucidam Augustini mentem. 546. 547. 548.
 D d d 2 BENE-

INDEX RERVM ET VERBORVM

BENEFICIA DEL.

Beneficia Dei electis praeparata per predestinationem, sine recondemur & expendantur. 889. 890. 914. 915. 916. 933. 934. & seqq.
Beneficia illa non sunt ad iudicia possibilitatis, sed voluntatis & operis: neque adiutoria sine quibus non, sed cum quibus sic illud ad quod ordinantur. 933. 934. 935. 936.
Non sunt beneficia gratiae sanitatis, sed gratiae medicinaliter libertatis. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 933. 934.
Ab adiutorio Angelis in sua creatioe collato multis modis discrepant. 932. 933. 934. & seqq. Vide praedestinatio.

BONVM.

Bonum spirituale nemini aufertur invito: temporale invitis auferri potest. 367.
Sicut bonum spirituale non aufertur invitis, ita nec invitis contemnitur. 367.
Deum, quia plenissime bonus est, nemo invitis amittit: nemo invitus accipit. ibid.

BRVTVM.

Brutum non tam seipsum ad agendum mouet, quam mouetur. 716.
Bruta est non agens liberè, cum iuxta solidam Augustini doctrinam libertati nihil deroget determinatio ad unam partem contrarietatis aut contradictionis. 722. 723. 725.

C

CALVINVS.

CALVINVS impudenter negat hominibus electionem boni aut mali. 878.
Negat liberum esse homini resistere gratiae. 879.
Negat voluntatem hominis gratia praeventam, pedisse, quali obsequio consentit gratiae. 879.
Negat virtutem aut virtutem esse in potestate hominis. 879. 880.
Non solum per ambages, sed & directis verbis negat hominem esse liberi arbitrij. 880.
Latinos ob usurpatum liberi arbitrij vocabulum presumptuosè reprehendit, multoque magis Graecos: velletque ipsi vocabulum penitus proferri. 881.
Ejus dogma de hominis arbitrio, à sententia Augustini & Thomistarum physicam praedeterminationem astruendam, procul distat. 878. 879. 880. 881. 882. 883.
Vbi unque Calvinus cum Augustino & alijs antiquis Patribus concordat, non illis iudicis indignandum, sed Calvino potius gratulandum. 606. 878.
Neotericorum quorundam inuidiosa querimonia de Augustino tanquam Calvini fauore, reuertitur. 606.
Eorundem praxis reprehenditur, quae ut Calvinum liberi arbitrij negatorem subvertant, Pelagianum induunt. 602. 603.

CAVSA.

Causa ab Aristotele dividitur immediate in naturam & propositum: & quid per haec intelligat? 728.
Ad ista duo membra reducit causas per accidens, casum videlicet & fortunam. ibid.
Causa ab Augustino dividitur in naturalem, voluntariam, & fortisitam: & qualiter ea divisio divisioni Philosophi contonet? ibid.
Causa divisio in necessariam & liberam nec est immediata nec in membra repugnantia. ibid.
Causae quadrimembres divisio in materialem, formalem, efficientem & finalem: & qualiter omnes istae causae interueniant in arbitrij capivitate? ibid.

COECVS, COECITAS.

Coecus quis dicendus: & à nolente videre, qualiter differat? 302. 303. 304.
Coeco nihil prodest lucis adiutorium, uti nec erurifragium passo adiutorium scipionis. 110.
Eo exemplo ostenditur adiutorium sanitatis & sine quo non, nihil prodesse homini lapsi nisi prius per gratiam medicinalem sanetur vulnus peccato inductum. ibid.
Sicut non potest dici coecus qui videre potest quantum is nolit: sic non est dicendus spiritualiter coecus qui potest videre quid agendum sit. ibid.
Hinc ex ipso excoecationis vocabulo deducitur carentia gratiae sufficientis in excoecatis. ibid.
Coecitas spiritualis longe grauius malum est quam corporalis. 302. 303. 304. 305.
Coecitatem spirituales solus Deus removere potest illuminando mentem. 303.
Coecitatis corporalis & spiritualis analogia. 302. 303. 304. 305.
Vide excoecatio, gratia sufficientis.

CHANAAN.

Chanaan nepos Noë à suo avo maledictus. 1063.
Fuit typos omnium reproborum. ibid.
Factus est servus (satum suorum), sicut & reprobi electorum servituti deputantur. ibid.

CHARITAS.

Charitas, animae sanitas: & plena charitas, plena sanitas. 768. 794.
Charitas inchoata, inchoata iustitia est: charitas perfecta, perfecta iustitia: charitas magna, magna iustitia. 574.
Charitas est sapientia illa, cuius initium est timor Domini. 546.
Charitas nihil aliud est quam bona concupiscentia. 574.
Nullus datur fructus bonus, nisi qui de charitatis radice surgit. 574.
Charitas est arbor bona: cupiditas arbor mala. 610.
Charitas sola peccandi desiderium tranxit & extinguit. 36.
Charitas sola vult bonum. 36. 482. 483. 578.
Charitas Augustino est gratia libertatis arbitrij, imò ipsa libertas. 78. 481. 488. 489.
Charitas & cupiditas sunt duae generales radices: illa omnium bonorum, haec omnium malorum. 480. 481.
Charitas Augustino nihil aliud est quam bona voluntas. 481. 610.
Charitas quomodo omnium bonorum radix? 480. 481.
Charitas adeò excellenter bona est, ut Deus mereatur nominari. 481. 482. 83.
Charitas est legi plenitudo, nec absque eaulla lex veraciter adimpletur. 482. 483.
Charitas est iustitia temperata discretio. 486.
Charitatis inspiratio est unica gratia Salvatoris quae operatur in nobis velle & perficere. 484. 487. 488. 489. 490. 491. & seqq. Item 760. 761. & seqq.
Charitas & cupiditas medio carent. 435.
Cupiditas bonum etiam inchoata, est quaedam charitas & gratiae libertatis effectus. 513.
Charitas vera & sincera in peccatoribus reperiri potest, sed imperfecta. 519.
Charitas pro objecto habet Deum propter se. 519.
Charitas Deum invenit per fidem, & habere desiderat per spem. 522.
Charitas est formalis actus charitatis certo modo spectatae. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. & seqq.
Charitas ex qua nascitur fides, imperfecta est: & quo sensu. 514. 515. 516. 517. 518. 519.
Charitatis ex qua nascitur spes non repugnat respectus mercedis aut retributionis. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533.
Nullum opus sit sicut oportet nisi fiat ex charitate. 632. 533. 534. 535. 536. 537. & seqq.
Virtutes cardinales sunt actus charitatis certo modo spectatae, aliis non sunt vere virtutes: idque ostenditur de singulis. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 608. 509.
Charitatis actus qui in peccatoribus reperitur non procedat ex habituali aliqua dispositione ipsi peccatoribus inexistente, controversatur: & ex Augustini principijs concluditur pars affirmativa. 519.
Charitatem non delectat iniquitas etiam si proponatur impunitas. 485.
Charitas expellit timorem. 546. & seqq. Vide Timor.

CHRISTVS.

Christus qua ratione Redemptor omnium & pro omnibus crucifixus, cum non omnibus datur gratia sufficientis? 380. 381. 382. 383. 384. & seqq.
Christi sanguis an pro reprobis effusus? 380. 381. 382. 383. & seqq. Item 1028. 1029. 1030. 1031.
Quid de hac questione de emat synodus Valentina? 385. 386. 387.
Christus habuit plenam & perfectam libertatem arbitrij, non obstante determinatione ad unum: unde colligitur, ejusmodi determinationem non repugnare libertati. 646. 647. 648. 649.
Christi libertas non facit salvari iuxta principia Scholasticorum. 804. 805. 806.

CICERO.

Ciceronis de tribus Constantijs dogma perstringitur. 611.
Cicero libertatem definit, potestatem vivendi ut velit. 718.
Cicero de restabili argumento, ex libertate humani arbitrij divinam praescientiam delatuebat. 626. 627.

COACTIO, COACTVM.

Coactio causat involuntarium & illiberum. 737. 743. 744. 832.
Sola coactio repugnat libertati arbitrij. 658. 659. 660. & seqq. Item 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 745. 748. 832.
Propositio ista: Sola violentia repugnat libertati hominis naturalis quo sensu à duobus

à duobus Pontificibus proscripta? 744. 745.
Coactum quid? 732.
Coactum directè opponitur libero seu spontaneo. 743. 832.
Coactio in actus imperatoris voluntatis cadere potest: in elicito non potest. 745. Vide libertas.

COGITATIO.

Cogitatio congrua cuius necessitatem Patres deprædicant, non est nuda cognitio intellectiva, sed simul includit volitionem deliberatam. 69.
Nulla cogitatio est congrua voluntati captivæ nisi ipsa voluntas fuerit per intrinsecam sibi gratiam liberata & erecta: & cur? 74. 77. 78.
Cogitatio congrua non tam est gratia liberatrix, quam liberatrici gratiæ effectus. 69. 70.
Vide gratia, liberum arbitrium, Vasquez.

CONCUPISCENTIA.

Concupiscentia ab Augustino appellatur necessitas, difficultas, consuetudo carnalis. 28. 29.
Vocatur corpus mortis, lex peccati, malum. 15. 89. 92. 931.
Concupiscentia rixa interior sanam libertatè discerpit. 101. 702.
Concupiscentia voluntati humanæ infirmitatem intulit, non nisi medicinali Christi gratia sanabilem. 29. 30.
Concupiscentia & ignorantia sunt duo vulnera per peccatum infligta, quæ arbitrij libertatem in servitutem commutaverunt. 28. 29. 88. 218. 219.
Humani arbitrij captivitas, in subjectione voluntatis sub dominante concupiscentia consistit. 10. 16.
Idque tradit Augustinus non ut humanum commentum, sed ut doctrinam Evangelicam, Apostolicam, Catholicam. 16.
Concupiscentia per legem inhibivam non infertur sed deregretur. 30. 31. 32. 40. 41. 42. 43. & seqq.
Concupiscentia morbus per nullam legis aut doctrinæ gratiam sanari potest. 27. 28. 29. 30. 31. 32.
Concupiscentiæ morbus per legem non solum non tollitur, sed & augetur. 29. 33. 34. 35. 36. 268. 269. 270. 271.
Quomodo augmentum istud non sit imputandum Deo legem condenti? 41. 42. 43.
Lex concupiscentiam demonstrans & inhibens, non nisi per accidens est fomes ardoris concupiscentialis: per se autem est limes ejusdem. 42. 297.
Concupiscentiæ incrementum occasione legis inductum ab Augustino assimilatur augmento torrentis per obstructionem allevati. 35.
Concupiscentia quæ ante obicem legis modestè duxerat ignorantes, obice per violentiam disrupto immo dicè obruit scientes. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. & seqq.
Concupiscentia ante legem constituebat peccatores, post legem prævaricatores: & qualiter hi differant? 37. 38. 39. 40. 356.

CONGRUVM, CONGRVITAS.

Congruum quid? & cur Augustinus exterius vocationes appellet congruas; internum vero voluntatis gratiam nusquam vocet congruam? 228. 229. 230. 231. 232. 233. & seqq.
Congruam gratiam magnâ verborum pompa in gratiam Christi efficacem commutaverunt Scholastici: sed repelluntur. 105. 106. 120. 121. 122. 218. 229. 320. 231. 817.
Congruam istam in divina præscientia explorativa consensus sub conditione ponendi, statuunt. 817.
Ab Augustino magis recedunt istiusmodi congruitatis fabricatores, quam phisice prædeterminationis assertores. 818.
Gratiam hominis lapsi à gratia Angelorum aut status innocentie non satis distinguunt. ibid.
Congruas cogitationes ordinis naturalis pro gratia Christi ad bene agendum necessariâ obruidit Vasquez, somniando magis quam Augustini doctrinam investigando. 67. 68. 69. 70. & seqq.
Vide cogitatio, gratia, Scholastici, Vasquez.

CONCVRSVS.

Concurus cause primæ non ad gratiam Christi medicinalem, sed ad naturæ insurrectionem spectat. 218.
Facile adest omnibus operari volentibus. 217.
Non suppediat vires operandi, sed eas supponit. 217.
Non facit ut creatura operetur, sed potius creatura operari parata efficit ut concursus à Deo præbeat. 217.
Sicut non coactè agenda vires, ita præ existentes non auget nec roborat, sed in eodem statu relinquit. 92.
Non minus Angelis & protoplastis innocentibus necessarius fuit quam hominibus lapsis. 218.
Nullo modo sanat vulnera per peccatum hominibus infligta. 218.
Non pro eo promerendo hominibus Christus crucem subiit. 218.
119.

Nec Pelagiani eum detrectarunt: nec de eo Augustinus cum ijs dicebat. 219.
Concurus Dei cum habituali gratia Angelorum & protoplastorum, pro adiutorio gratiæ innocentialis ab Augustino deprædicatè obruidere contendunt quidam Neoterici, sed gratis. 214. 215. 217. 218. 219. 248. 280. 487.
Multò turpius hallucinantur qui concursum divinum pro gratia Christi obrudunt. 217. 218. 219.
Vide Bellarminus, gratia, Lessius, Scholastici, Vasquez.

CORREPTIO.

Correptiones reddi inutiles prædicatione gratiæ Augustinianæ calumniati sunt olim Massilienses. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045.
Eandem cantilenam resumpserunt Scholastici, gratiæ præscientiæ congruæ, & prædeterminationis possibentialis assertores. ibid.
Retorque ut argumentum in auctores, ostendendo utilitatem eorum epicionum, exhortationum, præceptorum, & prohibitionum, non minus stare cum Augustiniana gratiæ & prædeterminatione, quam cum divina præscientia, quam agnoscunt. Ibid.
Gratiam sufficientem cum Augustino negantes & solum efficacem assertores, non reddunt correptiones inutiles aut frustraneas, uti nec exhortationes aut præcepta. 352. 353. 354. 355. & seqq.
Reverentur multiplices earum utilitates non obstantè doctrina Augustiniana tollente omnem gratiam merè sufficientem in statu nature corruptæ. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362.
Correptiones sunt medicamenta extrinsecus adhibita, que ut correptis salutaria fiant, necesse est ut Deus operetur intrinsecus. 358.
Correptiones & exhortationes sunt charitatis obsequia nemini subtrahenda; eò quod electorum à reprobis discretio cortipicentibus & exhortantibus ignota sit. 357. 358. 1043. 1043.
Correptus correptionem respiciendo fit inexcusabilis. 356.
Correptorum superbia multum reprimitur, dum vitia sua coguntur agnoscere, quamvis Deo auxilium subtrahente, ea vitare non possint. 357.
Correptio prædeterminationis sit salubre medicamentum: reprobis personale tormentum. 357.
Correptio reproborum quamvis non prosit ipsis reprobis, prodest tamen multipliciter electis. 358. 359.
Correptiones non esse subtrahendas hominibus quantumvis desperatis, ostenditur exemplo Dei qui execratos & obduratos promiscuè redarguit. 362.

D

DANIEL.

DANIELIS miraculosa liberatio de lacu leonum, fuit Regi Babylonis vocatio congrua, sed toris pulsans. 235.
DEVS.

Deus mirabili providentiâ & totum mundam & singulos homines gubernat & ordinat. 58. 59. 60.
Modus regiminis à Deo observatus circa veterem Hebræorum rempublicam, accommodatur singulis hominibus etiam in lege Evangelica. 56. 57. 58. 59. 60.
Deus quo potissimum sine legem Moysaïcan populo Israëlítico tradidit? 43. 44. 45. 46. 47. 48. 53. 54. 55. 265. & seqq.
Deus in hominum Angelorumque creatione ostendere voluit primò quid possit eorum liberum arbitrium, demùm quid possit sine gratiæ beneficium justitiæque iudicium. 116. 208. 209. 250. 251.
Deus humanis cordibus dominatur, efficacissimè, potentissimè, omnipotentissimè. 196. 197. 212. 826. 863. 952.
Deus vita animæ, ut anima vita corporis. 366.
Deus dilectione possidetur, eaque solâ. 437.
Deus est summum bonum creaturæ rationalis. 505.
In solo proinde Deo ligendus amor creaturæ rationalis. 495. 544. 580. 581.
Deus non veraciter colitur nisi dilectione. 476.
Deus est perfectissimè liber non obitate naturali determinatione ad unam partem contrarietatis. 636. 637. 638. 639. 770. 782.
Eo exemplo ostenditur quod libertas arbitrij ex genericâ sua ratione non includat indifferentiam ad bonum & malum. ibid.
Deus ex sua naturâ creaturæ rationalis quantumvis beatus non nisi ex participatione divinæ divinæ, habet quod peccare non possit. 778. 779. 780. 781.
Deus nequit odio haberi à beatis, aut à damnatis amari. 733.
Deus nequit esse author culpe, adeoque hæc nequit esse effectus prædeterminationis. 894. 895.
Dad 3 Deus

gratiam possibilitatis per quam perseverare posset si vellet. 934. 1010. 1011. 1012. Diabolus ante lapsum habuit in manu suam statum & lapsum, predestinationem & reprobationem. 1010. 1011. Penultimus lapsus diabolici non fuit effectus reprobationis sive positivae sive negativae. 1013. 1026. 1027. Diaboli reprobatio praesupponit absolutam provisionem lapsus & demeritorum. 1010. 1011. 1012. 1018. Diaboli reprobatio est positiva non negativa. 1018. Diabolorum sedes occurrunt in caelo homines; caeque occupassent etiam deposito lapsu Adami. 1007. 1008. 1009. Diabolus suo libero arbitrio discrevit se ab Angelis perseverantibus. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 942. 943. 946. Vide Deus, electio, Angelus, gratia, predestinatio, reprobatio.

DILECTIO.

Dilectio quid? 522. Dilectio Augustino alia est mansoria, alia transitoria; & quid utraque? 584. 585. 794. Dilectio creaturae si mansoria sit, illicita est; quantumvis bona sit creatura dilecta. 545. 582. 583. Dilectio mansoria sui ipsius, non est iustitia, charitas; sed superbia vanitas. 581. 682. Dilectionis ordo necessario servandus est, ut nos & proximos nostros propter Deum; Deum vero propter se diligamus. 524. 481. Dilectio nostrum propter Deum quid? quid item dilectio proximum propter Deum? 524. 525. Sola dilectione Deus veraciter colitur. 376. Diligere Deum propter nos, vitiosum est; adeoque non recte attribuitur ipsi Theologice. 520. 521. 523. 816. 91. Dilectio Dei casta nullum rivulum extra se duci pariter, ejus de- votione minuitur. 524. Dilectio Dei casta non excludit respectum mercedis & retributio- nis. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. Dilectio Dei respectu potest in peccatoribus, sed qualis? 522. Dilectio predestinativa Dei qualiter se habeat ad predestinatio- nem, electionem, propositum, decretum? 902. 903. Vide amor, charitas, electio, predestinatio.

DISCRETIO, DISCERNERE.

Discretio qua Deus suos discernit, qualiter differat ab electione, dilectione, proposita, predestinatione. 902. 903. 904. 905. Discretio illa vel est temporalis, vel eternalis; & quid utraque? 929. 930. Discretio eternalis & predestinativa praesupponit massam, pec- catorum fermentum conspersam. 928. Discretio creditur unum ab incredulis non in cardinem liberi arbitrij hominis lapsi, sed in gratiam Christi medicinaliter refundenda est; secus de homine integro & Angelis & cur? 117. 118. 119. 120. 942. 943. 944. Si gratia liberet natum & determinationi liberi arbitrij in natura lapsa perinde ac in integra, discretio creditur ab incredulis non esse libero arbitrio adscribenda fore. 117. 118. 119. 120. 161. Si gratia Christi non aliter discernat homines quam gratia status innocentiae, gratia mortuus est Christus. 203. 203. 256. Illa interrogatio Apostoli, quae est deiformis? evincit assercionem gratiae merito sufficientis. 252. Ecclesia pro ex luculentis demonstrant discretionem credentium ab incredulis non a libero arbitrio sed a gratia expectandam esse. 252. Ex dilectione divina in scripturis decantata ostenditur non in li- berum arbitrium sed in Dei gratiam, refundendam esse discre- tionem hominum. 1004. Si gratia hominis lapsi pedis equali obsequio accommodaret se natum voluntatis, nulla esset hominum discretio, sed omnes uni- formiter gratiam respuerent. 211. 212. 218. Discretionem credentium ab incredulis & cooperantium a re- puerentibus iudicet gratia & non libero arbitrio adscribendam censent Neotericis, quod liberum arbitrium gratia destitutum nequeat discretionem illam facere. 117. 118. 119. 120. Responso ista solum fecerunt est, sub quo gratia innocentialis potestas quidem viget, sed gratia medicinalis lethale vulnus later. 117. 118. 119. Neque isti vulnere ostentis mederit praesentis conditionalium sui locus. 120. 121. 122. Discretionem credentium ab incredulis humiliter arbitrio adscribit Augustinus, sed absque ulla praesudicio gratiae preparativae arbitrij. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 416. Si liberum arbitrium in gratia medicinali praestructum sese dis- cretione etiam conderet inante gratia, tunc foret verum; 1009

Dei misericordiam, sed voluntas & currentis est hominis; quam, non est voluntas neque currentis, sed Dei misericordiam; quod pro abire dicitur reputat Augustinus. 201. 202. 203. 227.

Ex eodem dogmate sequeretur, gratiam non dare nobis velle aut operari; sed nudum posse. 216. 947.

Sequeretur denique, immerito reprehensus fuisse Semi-pelagianos; utpote qui gratiam possibilitatis ad initium & progressum fidei ac iustitiae ne cessariam agnoverunt, non minus quam re- centiores gratiae congruere procuratores. 134. 132. 133. 134. 135. 226. 252. 542. 543. 938. 939. 946.

Vide Adam, Angelus, gratia, homo, Scholastici, Semi-Pela- giani.

DVACENSES THEOLOGI.

Dvacenses Doctores Theologi Lellianam consequentiam a gratia hominis integri ad gratiam hominis lapsi, ut Augustiniana do- ctрина contra eam condemnarunt. 213. 214.

Qualiter desinant auxilium sufficientis? 250.

Gratiam sufficientem a Neotericis proculsam, tanquam Augusti- nianae doctrinae adversam, cum Lovaniensibus proterebant. 250. 251.

Eorum censura multis rationibus probatur & stabilicitur. 251. 252. 253. 254. 255. 256. & seqq.

Vide gratia, Lellius.

E

ECCLESIA.

ECCLESIA Augustinianam doctrinam servat & sequi- tur, ipso Ecclesiae praesule testante. 604. Ecclesia per os & calamus Augustini adversus hostes gratiae liberatricis dimicavit, & de ipsius triumphavit. 593. 600.

Ecclesiam Manicheismi insimulant Pelagiani. 600. 601.

Ecclesia canones de gratia & libero arbitrio ex sensu & verbis Au- gustini depromptis. 604. 606.

Ecclesiae & Augustini de gratia & libero arbitrio, eadem profus est sententia. 606.

Ecclesia in suis precibus & obsecrationibus Augustinianam de gratia liberatrice sententiam se proficitur. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 187. 188. 189. 252.

Ecclesia in suis precibus nusquam a Deo postulat gratiam qua possimus bene agere si velimus agere; sed semper ipsum velle, ac determinationem actualem voluntatis implorat. 188. 189. 190. 252.

Qui zelo defendendi Ecclesiam excedunt regulam veritatis, Ec- clesiae causam non tam protegent quam produnt. 602. 603.

Merito proinde reprehenduntur Scholastici quidam contover- titas; qui ut Calvinismum subvertant, Pelagianismum resuscit- tant. ibid.

Nec minus reprehendendi sunt qui Augustinum pro Ecclesia ad- versus Pelagianos decertantem, nimia liberi arbitrij depressio- ne Manicheismum stabilivisse calumniantur. 599. 600. 601. 602. 603.

Ecclesiae prompuitatis contemptis ad Philosophiae Aristotelice ceteras recurere pro haurienda genuina intelligentia liberi arbitrij, perniciosum esse Neotericis tamen Philosopho Schö- lastici usitatum. 604. 605. 606. 607.

Ecclesia Catholica a Pelagianis agnominatur Babylon. 827.

Ecclesiae auctoritas est certissima credendi ac veritatem prae- dandi regula. 1070. 1071.

Ecclesia per continuam successionem Romanorum Pontificum ab Apostolis ad nostra usque tempora perpetua. ibid.

Ecclesia Romanae sub eius obedientia ab ineunte aetate usque ad lectum mortis vixit, universa sua scripta humillime submittit auctor. ibid.

Ecclesia reprobos predestinatis permixtos suo sinu complectitur. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066.

Reverentur variae utilitates, ex illa permixtione redundantes in predestinatos. 1056. 1057. 1058. 1059. & seqq.

ELECTIO.

Electio divina hominibus occultissima. 10. 21.

Electio juxta Augustinum alia est gratiae alia meritum; & quid utraque? 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914.

Electio qualiter se habeat ad electionem predestinationem, pro- positum, discretionem? 902. 903. 604. 905.

Electio nempe aequae praevia disparitate eligendorum non agno- vit Augustinus olim certum. 307. 308.

Imo post excessum errorem de initio fidei est nobis, scriptulus iste de electione disparitatem edidit; sed deceptus fuit hominis

INDEX RERVM ET VERBORVM

etymologia. 908. 909. 910. 988. 989.
 Peritor factus scrupulum istum exessit. & electionem gratie non obstante pari conditione eligendorum, constantissime in hominibus lapsus a se. 911. 989.
 Electio gratie in Angelis locum non habuit, uti nec in protoplastis ante lapsum, & cur? 932. 933. 934. & seqq. Item 1018.
 Electio meritum in Angelis locum habuit, habuissetque in hominibus seposito lapsum. 942. 943. 944. 945. 946. & seqq.
 Electio meritum & bonae voluntatis à Pelagianis inuocata, quid? 914. 915.
 Electio naturae à Manichaeis conficta quid? & qualiter differat ab electione meritum & bonae voluntatis Pelagianorum? ibid.
 Electio hominum presupponit lapsum humanum & massam conspersam fermento peccati. 925. 926.
 Electio hominum ad gloriam aeternam peracta fuit ante omnem meritum provisionem: sicut de electione Angelorum, & cur? 948. 949. 950. 951. 952. & seqq. Item 1012.
 Electio meritorum praeredit aliquam intentionem finis, sed non necessario effectum. 950.
 Electio alia est per modum intentionis, alia per modum executionis de posteriori quoniam exponat locum Augustini ad Simplicianum: sed expositio non est necessaria. 988. 989. 990.
 Electio voluntatis non minus libera est in seipsa, quam intentio à qua imperatur: unde deducitur, ad libertatem non requiri indifferentiam ad opposita. 622.
 Electioni meritorum herili potestate dominatur intentio finis, eamque necessario inferit: liberè tamen. 622. 795.
 Electione meritorum inter omnes voluntatis affectus servilissima est & vilissima, & cur? 736.
 Electi ad bonum proficere non possunt absque reprobatorum cooperatione. 1067. 1068.
 Electorum numerus longè minor quam reprobatorum. 1056. 1057. 1058.
 Electis ex reprobatorum societate multiplices accedunt fructus & utilitates tam corporales quam spirituales. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. & seqq.
 Electi per reprobos exercentur, probantur, eruduntur, manifestantur, provehantur. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061.
 Propter electos reprobi nascuntur & foventur. 1048. 1049.
 Electorum servituti destinantur reprobi. idque praefiguratum fuit in mancipatione Chanaan & Esau. 1062. 1063.
 Electis omnia cooperantur in bonum: reprobis in malum. 1016.
 Vide Deus, praedestinatio, reprobatio.

E R R O R.

Error errori contrariari potest: non ita veritas veritati. 602.
 Error qui est poena peccati, à peccato non excusat. 363. 364.
 Error invincibilis causat non voluntarium in seipso. 737.
 Vide caecitas, excecatio, ignorantia.

E S A U.

Esau reprobatorum omnium typus, sicut & Chanaan. 1059. 1062. 1063. Vide electio, praedestinatio, reprobatio.

E S T I V S.

Estius inter recentiores Paulinarum Epistoliarum expositores dignissimus. 377.
 Qualiter interpretetur verba Apostoli ad Timotheum: *Deum vult omnes homines salvos fieri*? ibid.
 Negat attritionem conceptam ex timore poenarum sufficienter disponere ad Sacramentum poenitentiae. 593.
 Ejus sententia ut Augustino consentanea approbatur & stabilitur. 589. 590. 591. 592. 593.

E X C A E C A T I O, E X C A E C A T I V S.

Excecatio spiritualis quid? & in quo similis excecationi corporali? 300. 301. 302. 303.
 Excecatio & induratio sunt effectus reprobationis. 1024. 1025. 1026. 1027.
 Excecari & indurati carent gratia sufficiente. 300. 301. 302. 303. 304.
 Illa carentia non obstat eorum libertati necessaria ad peccandum, nec eos à culpa excusat. 324. 325. 326. 327.
 Solvitur obiectio desumpta ex verbis Augustini de induratione Pharaonis Regis Aegypti. 348. 349. 350. 351. 352.
 Solvitur obiectio desumpta ex illo Patrum & Concilij Tridentini pronunciato: *Deum impossibilia non praecipit*. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. & seqq.
 Diffidentia de possibilitate impletionis praecceptorum respectu excecatorum & reliquorum gratia sufficiente destitutorum, non minus premit Scholasticos quam Augustinum. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. Vide caecus, gratia.

F A C I E N S Q V O D I N S E E S T.

F

FACIENS QVOD IN SE EST.

FACIENS quod in se est per vires naturae infallibiliter confert gratiam, contendunt quidam Scholastici: sed refelluntur. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 994. 995. 996. 997. 998.
 Dogma illud adversatur capitalibus Augustini principibus de impotentia liberi arbitrij gratia destituti ad aliquid agendum quod non sit peccatum. ibid.
 Ab Augustino idcirco appellatur, ridendum & pudore corrigendum. 1003.
 Item fabuloso & improbabile. 998.
 Adversatur Apostolo dicenti: *quis se discernit*: item à homo in qui se quis respondet Deo: item à alitudo divinarum &c. 994. 995. 998. 999. 1002. 1003.
 Faciens quod in se est per vires naturae nihil habere potest praeter altero, nisi forte minima peccata, ob quae non confertur gratiam Augustinus evincit de desertione quorundam peccatorum quorum peccata sunt minima. 20. 1000.
 Vide Deus, discretio, gratia.

F I D E S.

Fides divina ad bene operandum adeo necessaria est, ut nullum opus bonum absque ea fieri possit. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. & seqq.
 Fides rogando impetrat, ut humana infirmitas valeat operari quod praecipitur. 309. 310. 313.
 A fide incipit omnis mutatio hominis ad bonum. 310. 311.
 Ante fidem nulla praecedit in homine gratia, sed fidei initium est omnis gratiae & bonae voluntatis initium. 311. 312. 313. 434. 452.
 Ante fidem non solum nequit homo operari bonum, sed nec ullam habere cupiditatem boni. 312. 313.
 Fidei vis merendi expenditur & illustratur. 314. 315. 542.
 Nullam fidem veram ac Christianam agnoscit Augustinus, nisi quae ex Dei charitate dimanat. 510. 511. 512. 513.
 Fidem à Deo nobis donari negarunt Semi-Pelagiani. 514.
 Fatebantur nihilominus gratiam Dei necessariam esse tam ad initium fidei quam ad omnia pia desideria omniumque salutares orationes. 134. 132. 133. 150. 215. 312. 313. 938. 939.
 Eisdem errori adhuc Augustinus ante Episcopatum: sed divinitus edoctus errorem correxit. 220. 221. 224. 225. 226. 298. 350. 351. 604. 907. 908.

In eundem errorem incidere coguntur qui facienti quod in se est, infallibiliter confertur gratiam autumant. 994. 995. 998. 999. 1002. 1003.

Item qui gratiam Christi subjiciunt nutui & determinationi voluntatis humanae. 131. 132. 133. 542. 938. 939. 946.

Fides Theologica est actus charitatis, sed imperfecte quae in peccatoribus reperiri potest: & in quo sita illa imperfectio? 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 718. 519.

Fides Christiana quae reperitur in peccatoribus, in quo differat à fide demonum? 516.

Ad exercendum actum fidei divinae necessaria est pia voluntatis affectio intellectum captivans in obsequium divinae auctoritatis. 516. 517. 518.

Absque fide nequit esse spes vera aut charitas. 521.

Vide charitas, gratia, infidelis.

F I N I S.

Finis diviso in finem quae & finem cui, perstringitur. 524.
 Inter hos maxime principalis est finis cui: & ad eum ab intendente refertur finis qui. ibid.

Hinc cum amor concupiscentiae ordinet rem concupitam ad id cui concupiscitur, non potest Deus ab ulla creatura licite amari amore concupiscentiae: adeoque spes Theologica talium amorem non elicit. 521. 522. 523. 524.

Finis est praerellenti modo dominatur amanti. 656.

Intentio finis electioni meritorum herili potestate imperat: & ad eam invide determinat. 622. 795.

Amor finis appellatur fructio: amor medij, usus. 794.

Amor finis ab Augustino appellatur *mansuetudo dilectio*: amor medij, *dilectio transitoria*: & cur? 794.

Vide amor, dilectio, charitas, spes.

F L V V I V S.

Fluvium obiectu aggeris violentè cohibitus, disrupto obice relementius fluit. 34. 35. 36.

Ea similitudine Augustinus illustrat concupiscentiae vehementer proritacionem post semel disruptos aggeres legis prohibentis. ibid.

Vide concupiscentia, lex.

P O R.

FORTITUDO.

Fortitudo virtus cardinalis abique charitate esse nequit, uti nec alie virtutes. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509.
 Fortitudo est ipsa divina charitas certa restrictione limitata. *ibid.*
 Fortitudinis munus est, adversitates retrahentes voluntatem à casto amore veritatis & iustitia sempiternæ æquanimiter tolerate, ipsæ non cedere. *ibid.*
 Fortitudinis robur à charitate inflammante nascitur. 508.
 Vide amor, charitas.

FRUITIO.

Fruitio. Vide amor, dilectio, Deus, finis, electio.

G

GRATIA.

GRATIA ab Augustino nonnunquam usurpatur pro opere bono à gratia proficiente. 921. 922.
 Gratia istis nominibus exprimitur, à liberatione arbitrii captivati desumptis. 13. 14. 15. 16. 17. 73. 74. 75. 76. 87. 90. 91. 92. 927.
 Gratia Dei necessario præter iuritur ad quodcumque opus honestum; nec per naturæ vitæ haberi potest ulla preparatio, dispositio, aut qualescumque merita primæ gratiæ. 10. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 993. 994. 995. 996. 997. 998. & seqq.
 Gratia generatim sumpta alia ad intellectum, alia ad voluntatem spectat. 24. 25. 26. 27. 28.
 Gratia intellectus alia est exterior erudiens, alia interior illuminans; & expenditur utraque. *ibid.*
 Gratiam intellectus tam internam quam externam agnoverunt Pelagiani, veræ gratiæ inimici. 26. 487.
 Nulla gratia intellectus valet voluntatem sub peccato captivam liberare: & cur? 27. 28. 63. 64. 65. 66. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 487. 488.
 Gratia Christi liberatrix expenditur, & ostenditur procul ab ejus intelligentia abesse eos, qui ejus necessitatem ad opera supernaturaliter bona coarctant. 29. 30. 61. 32.
 Gratia voluntatis alia est habitualis, alia actualis. 79. 80.
 Rursus alia est voluntatis sanæ ac liberæ, alia ægroæ ac captivæ: quarum diversitas illustratur exemplis & similitudinibus. 79. 80. 81. 82. 430. 431. 432.
 Ab harum discrimine totam controversiam de gratiâ contra Pelagianos suspendit Augustinus. 81. 91. 92. 93. 94. 480. 481. 487.
 Gratia de qua inter Augustinum & Pelagianos seribit discretio non est gratia habitualis, concursus divinus, physica prædeterminatione, externa protectio, directio aut excitatio Dei: sed gratia medicinalis arbitrii ægroci. 92. 157. 158. 159. 160. 161. 162. & seqq. Item 206. 207. 215. 216. 219. 248. 480. 487. 488. 819. & seqq.
 Gratia medicinalis natura & necessitas expenditur. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 470. 477. 478. 479. 480. 481. 482. & seqq.
 Nullum profus opus bonum ab homine lapso fieri potest nisi per medicinalis gratiæ inspirationem à concupiscentiæ dominatu præviè fuerit sanatus. 158. 159. 160. 161. 162.
 Impotentiam voluntatis captivæ ad velle aut operari bonum antequam per gratiam medicinalem fuerit sanata, Augustinus æquiparat impotentie cæcorum ad videndum, surdorum ad audiendum, claudorum ad rectè gradiendum. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 93. 94. 110.
 Sicut medicina non est necessaria imò nec utilis sano, ita medicinalis gratia non est necessaria nec utilis homini integro. 84. 255.
 Sicut lux non prodest cæco ad videndum, nec flos pedibus desinito ad gradiendum: ita gratia sanæ primæ integritatis nihil prodest homini lapsos ad bene agendum. 80. 81. 82. 211. 212. 213. 258.
 Gratiam medicinalem destruentes, incarnationem & passionem Christi extingunt, ipsum nomen I. E. V. A. abolent. 82. 83. 85. 86. 91. 92. 256.
 Gratia medicinalis activitas circa duorum vulnere per peccatum inflictonum curationem exercetur: & quoniam illa vulnere? 28. 29. 88. 91. 92. 218. 219.
 Gratia habitualis in justificatione infusa, non liberat nec sanat voluntatem à morbo concupiscentiæ, aut intellectum à vultore ignorantie. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 159. 160. 167. 168. 170. 176. 183. 184. 188. 190. & seqq.
 Gratia necessitatem ad tollenda præterita peccata agnoscunt Pelagiani, ad cavenda futura negant: & quo fundamento? 82. 83. 84. 85. 484. 487. 625.
 Dogma illud crucem Christi penitus evacuat. 82. 83. 84. 85.

86. 89. 153. 159. 160. 161. 162. & seqq.
 Gratia nec flaria ad vitanda peccata & resistendum tentationibus, non est merè icencia legis, aut ulla gratia actualis inchoans, aut remissio peccatorum, aut gratia habitualis. 89. 90. 103. 104. 105. 406. & seqq. Item 477. 478. 487.
 Gratiam Christi ex eo predicare, quod doner possibilitatem volendi aut operandi bonum, non autem ipsum velle & operari Pelagianum est. 124. 125. 430. 831. 832. 833. & seqq.
 Gratiam dare velle & operari, quid? 142. 143. 144.
 Gratia status innocentis, & gratia Christi medicinalis qualiter differant? 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. & seqq. Item 203. 204. 205. 212. 213. 215. 216. 219. 259. 430. 822. 823. 933. 934. 935. 936. 943. 949. 991.
 Earum discrimen Augustinus operosissime astruxit. 219. 822. 823. 933. 934. 935. 943. 949. 991.
 Priorem passim appellat adutorium sine quo non: posteriorem, adutorium cum quo, *ibid.*
 Redditur rat o cur homini sano collatum fuerit adutorium sine quo non, possibilitatis, & sufficiens: integro autem detur adutorium quo, voluntatis, & efficacissimum. 102. 103. 109. 111. 432. 937.
 Nulla gratia subdita nutu & determinationi liberi arbitrii ad adutorium Christi medicinale spectat. 103. 104. 108.
 Adutorium possibilitatis assimilatur habitibus & speciebus intentionibus, quibus utimur cum volumus. 117. 118. 158.
 Ab Augustino assimilatur alimentis, lumini, navi, pedibus, sine quibus homo nequit vivere, videre, navigare, progredi: cum quibus tamen non ea prestat nisi cum lubet. 110. 173. 255.
 Adutoria ista à Neotericis non satis distinguuntur penes efficaciam. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 215. 216. 248. 259. 260. 432.
 Ex eorum confusione nata est hæresis Massiliensium. 116. 131. 132. Sententiam in re ea non distinguentem, Apostolico mucrone jugularam testatur Augustinus. 123. 151.
 Augustinus summopere contendit à Pelagianis extorquere confessionem adutorij cum quo; & agnitionem discriminis inter illud & adutorium sine quo non. 148. 480. 481. 482.
 Adutorium sine quo non Angelis & protoplastis collatum, non fuit gratia habitualis, concursus concomitans, aut prædeterminatio physica: sed gratia actualis libero arbitrio subdita instar habitus. 111. 112. 214. 215. 216. 248. 430. 432.
 Scholastici extendentes prædeterminationem physicam ad gratiam possibilitatis Angelorum & protoplastorum innocentium, capitula Augustini principia pervertunt: magisque sunt Aristotelici quam Augustiniani. 821. 822. 823. 824.
 Recensentur varia discrimina adutorij sine quo non, & adutorij quo. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 111. 112. 113. 114. 115. 117. 122. 123.
 Si adutoria ista non differant penes modum influendi in actus liberi arbitrii, immerito proscripti sunt Semi-Pelagiani. 131. 132. 133. 134.
 Refertur & refellitur responsio Neotericorum ad loca Augustini. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 214. 215. 216. 217. 218. 219.
 Diversitas adutorij sine quo non ab adutorio quo, non ab eventu effectus: cu omissionis ipsius, sed à connaturali operandi modo desumenda est: nec potest unum in alterum commutari pro libitu voluntatis. 105. 106. 107. 108. 109. 216. 259. 260. 1012.
 Adutorium quo qualiter desumendum? 111. 121.
 Adutorium hominis integri & Angelorum, ejusdem profus fuit nature & efficacitatis, quamvis in illis haberet finaliter effectum, in illo non: adeoque nihil variat usus aut non usus naturam gratiæ. 110. 111. 112. 114. 432. 934.
 Adutorium possibilitatis nunquam potest donare ipsum velle; sed vires volendi suppeditat: si voluntas eo uti voluerit. 148. 183. 216. 430.
 Si Deus universis hominibus lapsis conferret adutorium sine quo non sicut contulit Adamo, nullus omnium eo nunquam uteretur: & cur? 211. 212. 258.
 Adutorium hominis integri & lapsi à quibusdam Neotericis distinguitur penes habituale & actuale: sed refelluntur. 214. 215. 216. 217.
 Si gratia Christi non al ter determinet liberum hominis arbitrium quam gratia status innocentie; gratis mortuus est Christus. 20. 203. 256.
 Gratia Christi non operatur effectum suum dependenter à conditione, si velimus: sed ipsimet operatur ut velimus, juxta Concilium Araucanum. 203.
 Hinc patet precipuum discrimen inter gratiam primæ Adæ & secundæ Adæ: illa datur operari bonum si homo velle: hæc datur insuper ut velit. 202. 203. 215. 216. 430. 432. 829. 830. 831. 832. & seqq. Item 937.

INDEX RERVM ET VERBORVM

Illa suberat nutui & potestativo dominio voluntatis : hęc suo nutui & dominio voluntatem subiecit, 95. 96. 97. 98. 111. 120. 205. 213. 215. 224. 430. 432.
 Illa pedilequali obsequio ductum voluntatis sequebatur: hęc imperioso principatu voluntatem trahit quā pedilequam, 102. 120. 199. 208. 209. 224.
 Illa superabiliter & declinabiliter voluntatem praecurrentem comitabatur : hęc insuperabiliter & indeclinabiliter voluntatem subsequenter ducit & agit, 102. 212. 826. 863. 952.
 Si gratia Christianorum voluntatis humanę observaret, eique se accommodaret; non ei, sed voluntati predominanti adscriberetur foret hominum dilectio, 117. 118. 119. 120. 261.
 Id ostendit ut exemplo discretioris in malum, qui non tam tentationi sollicitantur diabolo tentationem immittenti, quam libera arbitrio hominis succumbentis adscribitur, 120. 261.
 Discretionem hominum uterque adscribendam gratie consent quidam Scholastici, quod voluntas necessitatis requirat adiutorium gratie, ita ut absque eo nequeat discretionem perficere, 117. 118. 119. 220.
 Reselluntur ex eo impositis quod discretio illa æquę vel magis adscribenda tunc foret libero arbitrio: utpote absque eius concursu neque gratia quemquam discernere, ibid.
 Reselluntur secundo ex eo, quod discretio Angelorum æquę adscribenda foret gratie sine qua non, ac discretio hominum lapsorum gratie Christianę quod capitalibus Augustini dogmatibus adscribitur, 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 261. 942. 943.
 Item ex eo, quod Angeli si non minus fuissent ad Patrem tractati quam homines lapsi: quod Augustinus pro absurdo reputat, 949.
 Item ex eo, quod tam foret verum: non miserentis est Dei, sed voluntatis est concurrens hominis, quam: non est voluntas neque concurrens, sed Dei miserentis: quod Augustinus constantissime negat, 202. 203. 208. 227.
 Neque adversarios quidquam iuxta presentie conditionate presidium quod accerunt: hęc enim non minus in discretione Angelorum interveniat, quam in hominum discretione interveniat, 120. 121. 122. 916. 930. 1014.
 Gratia subditæ nutui voluntatis lapsa prædicatio; originalis peccati virus evocat: illi casus arbitri vires auferit; adeoque Pelagianismum resuscitat, 212.
 Gratiam e negram magna verberum pompa in gratiam Christi medicinalem subvertunt Neoterici, 105. 106. 120. 121. 122. 218. 227. 230. 231. 816. 817.
 Congruentiam illam in divina presentia explorativa consensus sub conditione accommodandi fundant, 106. 107. 229. 261. 262. 817.
 Hujus gratie congruæ præcipuus defensor Suarez, in sententiâ Molinæ & Lessij quoad gratie efficaciam necessariò relabatur: quantumvis ibi ipsi discordent circa voluntatem Dei prædeterminatam, ibid.
 Congruam gratiam subinde astruit Augustinus sed longè diversam ab ea quam procedunt Neoterici, 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237.
 Gratia quam Augustinus congruam appellat, non est internum auxilium voluntati exiliis inspiratum; sed externa vocatio foris pullans, 230. 231. 232. 233. 234. & seqq.
 Quo sensu vocatio exterior dicitur congrua juxta principia Augustini: 236. 237.
 Nulla gratia quæ extra voluntatem peragit partes suas, est congrua voluntati, nisi ipsa voluntas per intrinsecam sibi inspirationem à captivitate concupiscentie liberetur, & vocatiõni gratiosè accommodetur, 27. 28. 63. 64. 65. 66. 74. 75. 76. 77. 79. 80. 235. 236. 237. 487. 488.
 Sicut Augustinus interna voluntatis gratiam nusquam vocat congruam, sic nusquam eam vocat in congruam, 235.
 Omnis gratia quæ non habet inseparabiliter adjunctum effectum ob quem præbetur ab Augustino ad legem & doctrinam ablegatur: nec eam pro gratia Christi medicinali reputat, 235.
 An & quo sensu in doctrina Augustini admitti possit gratia interior voluntatis congrua? 236. 237.
 Gratia medicinalis varia epibetur ex Augustino recensentur, quibus ostenditur nunquam eam carere effectu, 196. 197. 198. 199. 200.
 Eam Augustinus vocat esse viximam, 196. 243. 253. 829.
 Eandem appellat potentissimam, & omnipotentissimam, 196. 197. 253.
 Item viximam, cui nemo valeat resistere, 200. 251. 410. 411. 412. 826. 954. 955.
 Item, voluntati humanæ insuperabiliter & indeclinabiliter dominantem, 102. 112. 826. 863. 952.
 Eam incrementi vocabulo frequenter exprimit: & cur? 207. 236. 263. 264.

Eam semper esse bonam asseverat: & quo sensu? 226.
 Ex ejus presentia colligit presentiam effectus, & ex huius absentia absentiam illius, 202. 203. 204. 205.
 A nullo corde quantumvis duro respicitur, quia ideo præstat ut ipsa cordis durities auferatur, 247. 262. 263.
 Non relinquatur voluntatem in equilibrio, sed potentissimè secum abtipit, 212.
 Hinc voluntas gratia præventa non tam agitur quam agitur, 197. 209.
 Sic tamen agit ut ipsa simul agat & velit; neque sit instrumentum motus, um sed vivum & spontaneum, 827. 828. 829. 830. 831. 832. 861. 862. 863. 864.
 De gratie medicinali natura & quædã e multiplici recentiorum opinionum recensentur, 303. 304. 305. 306. 307. & seqq.
 Constat essentialiter in eadem suavitate ac spirituali delectatione, quæ voluntas fecerit ad agenda quod Deus præstituerit, 304. 305. 306. 307. 308. & seqq. item 435. 436. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 487. 488. 498.
 Hinc ab Augustino parum appellatur vixima delectatio, 410. 411. 412.
 Est actus vialis desiderij & amoris, sed indeliberatus, 434. 435. 436. 437. 438. 488. 788.
 voluntatem humanam prædeterminat ad agenda, & quidem phy. cõ. 822. 823. 824. 825.
 Conciliatur cum libertate arbitrij eodem modo quo Thomizæ suam phy. tam prædeterminationem cum libertate componunt, 824. 825. 826. 827. 828.
 Quicquid adversarij contra eam quasi libertatis destructivam machinantur, in ea sensu compositi & divini distinctione dissipatur & in fumos evanescit, 825. 826. 327. 870. 871.
 Ad eam tamen distinctionem nunquam recurrit Augustinus; cui ad satisfaciendam libertatem arbitrij satis est quod voluntas absque violentia aut coactione in actum suum volenter influat, 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. & seqq.
 Gratia medicinalis intelligentia cum intelligentia prædeterminationis, quæ ut easdem respicit; connexa est, 882.
 Item cum intelligentia liberi arbitrij, seu tanquam concausæ conjungi ut, 599. 600.
 Gratia actualis natura & divisiones à Scholasticis longè aliter quam ab Augustino exponuntur, 443. 445. 448. 468. 469. 470. 471.
 Gratia ex operans, præveniens, qualiter à Scholasticis explicentur, 444. 445. 446.
 Qualiter item, cooperans, concomitans, adjuvans, subsequens? ibid.
 An & qualiter ex gratie differant in sua entitate physica? 445. 454. 455. 456. 458. 459. 463.
 Gratia præveniens apud Augustinum & discipulos ipsius, quid? Et eorum respectu dicatur præveniens, 445. 446. 447. 470. 471. 472. 473. 474.
 Gratia subsequens quid? Et cuius respectu dicatur subsequens? ibid. & 452. 453. 454. & seqq.
 Gratia præveniens quo sensu sufficit? 453.
 Gratia operans & gratia cooperans quænam dicantur? & unde sic appellatur? 458. 459. 460. 461.
 Quo sensu gratia operans dicatur sola operari in nobis bonam voluntatem? ibid.
 Gratia exivans quænam dicatur iuxta Augustinum? quænam item adjuvans? 462. 463. 464. & seqq.
 Gratia quæ præparatur voluntati à Domino aliter ab Augustino & Scholasticis explicatur, 474. 475. & seqq.
 Gratia medicinalis inspiratio in solius divinæ dilectionis infusione consistit, 481. 482. 488. 489.
 Gratia quem effectum habeat in nobis? 798.
 Gratia celestis necessitatis est non solum ad absolutam & efficacem volitionem boni, sed etiam ad velleitatem, 210.
 Quando gratia à Deo conferatur ad absolutum velle boni operis, operatur illud, quando ad imperfectam velleitatem, operatur eam: hinc ex eo quod quidam renuunt venire vocati, non renuunt gratiam carere omni effectu, 210. 211. 212. 213.
 Gratia lenis effectus quantumvis non sufficiat ad absolute erendum, sperandum, diligendum, orandum, aut legem adimplendum sufficit tamen ad velleitates quædam itorum effectuum, 210. 211.
 Gratiam Christi cum libertate arbitrij humani conciliare, difficile visum fuit Augustino, 814. 830. 838.
 Quin Augustinus rectè explicuerit ac tradiderit concordiam liberitatis cum gratia, nemo Catholicorum usque ad Molinam revocavit in dubium, 814.
 Concordia gratie cum libertate arbitrij, modernos Scholasticos in duas capitales factiones distinxit: Prædeterminatistas & Præsciencistas, 816. 817.

illi: violata gratia, inveci Pelagianismi, & nimis subiecta libertatis arbitrij, crimen his impingunt. hi, violati libertatis arbitrij, inveci Calvinismi, & nimis subiecta gratia, crimen illis impingunt. 817.

Cum utriusque ex parte committat Augustinus, cum neutri ex totominus tamen adverteat prioribus quam posterioribus. 817, 818, 819.

Gratia sufficienti quam dicenda 249, 250, 254.
Gratiam sufficientem in statu innocentis agnovit & asseruit Augustinus, uti & in Angelis, 254, 257, 258.

Eandem in statu naturae lapsae asserit, uti errans cum Semi-Pelagianis: post respicientiam, nusquam. 250, 251, 252, & seqq. 455, 1013, 1035.

Idq; agnovit durae facultatis Theologicae, Lovanensis & Duacensis: & ideo contrarium assertorem censuris suis proscripturum. 250, 251.

Nec D. Thomas nec ullus a tempore Augustini usque ad recentiores Scholasticos in eo in huiusmodi gratia sufficientis. 251.
Gratia sufficientis Neotericorum non tam ad gratiam Christi, quam ad naturam, legem, aut doctrinam spectat; iuxta Augustini principia, 254, 257.

Eam homini lapsi debent recentiores asserunt. 25, 254, 261. Eius effectus est potestas operandi nonum si volumus: vere gratia effectus, volitio facienda quod volumus. 253.

Eius affectio est nequitia orationum, accendit elationem. 253.
Extensio d. l. c. f. c. m. est inam erga electos in Scripturis tantopere exaggerata. 1064.

Adverteat Apostolo dicenti: *non se deservit*. 252.
Repugnat quoddammodo Ecclesiae precibus. 252.

Ea acuat virus peccati originalis, & extollit vires libertatis arbitrij magis quam Pelagianismus. 254, 255, 256.
Evacuat crucem Christi Salvatoris. 256.

Gratia sufficientis Neotericorum, non tam gratia est quam gratia nonum in singulari, peccatis multiplicandis, majorisque damnationis accessione servens. 258.

Lapis hominum circa Dei iram in damnandis exaggerata: sed quo fundamentum dei. 258, 259, 264.
Non solum inanis est hominibus, sed & perniciosa. 257.

Ea, si daretur, homo lapsus nunquam uteretur, sed nec uti posset. 258.
Eius assertioni non favet sed obstat Concilium Tridentinum. 325, 326, 363, 366.

Solvuntur objectiones pro eius assertione ex Scripturis de prompta. 361, 362, 363, 364, 369, 370, 371, 372.
Solvitur obiectio desumpta ex generalitate redemptionis Christi. 370, 380, 381, 382, 383, & seqq.

Diluitur obiectio sumpta ex praeteritendo, exhortandis, consulendis ac praecipendis; quae praetenditur fore inutilis subiecta gratia sufficiente. 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, & seqq.

Recentiores multiplicis fructus & utilitates, correptionum, exhortationum, consiliorum ac praecipitorum, subiecta gratia sufficiente, ibid.

Solvitur obiectio desumpta ex verbis Augustini circa obdurationem Pharaonis. 348, 349, 350, & 349.
Solvitur argumentum desumptum ex possibilitate observationis manentium. 324, 325, & seqq. Item 330, 337, 338, 339, 340, & 341.

Revertitur istud argumentum in Scholasticos gratia sufficientis assertores. 330, 331, 332, 333, & seqq.
Fertur gratia sufficientis assertio ex regimine populi Iudaici sub lege veteri. 281, 285, 286, & seqq.

Item argumento desumpto ex obduratione & execratione hominum. 300, 301, 302, 303, 304, 305.
Item ex carentia istiusmodi gratiae in infidelibus & Ethnicis. 304, 305, 306, 307, & seqq.

Gratiam sufficientem ordinis naturalis procedunt olim Semi-Pelagiani: sed reselluntur. 320, 321, 322, 323.
Cogitationes congruas ordinis naturalis pro gratia Christi obtrudit Vasquez, Massiliensis & Pelagianis magis quam Augustino succinens. 67, 68, 69, 70, 71, 72.

Gratiam sufficientem ab efficaci penes solum eventum distinguunt quidam recentiores. 259.
Hinc ulterius ferri coguntur: in libertate voluntatis manu esse, quamvisque gratiam pro suo vultu efficacem reddere aut inefficacem: quo nihil magis ea, ita licet adverteat Augustinum principia. 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265.

Solvitur obiectio desumpta pro ex Augustino, de duobus equali gratia praestantibus & equali tentatione pulsatis, cum dissoni tamen fuerint. 236, 237, 238, 239.

Solvitur ista obiectio ex libro Augustini de spiritu & littera, at-

guendo inentiam recentiorum qui verba Pelagianorum pro verbis Augustini arripunt. 218, 219, & seqq.

Solvitur aliud argumentum ex libro quaestionum ad Simplicianum, in hunc modum recentiorum hallucinationem detegendo. 224, 225, 226, 227, 228, 229.

Diluitur alia obiectio, ex eodem libro, de vocatione congrua; ubi verba Augustini de vocatione externa, & interna gratiae inspirationi accommodant. 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237.
Vide, Adam, Angelus, delectatio, di. cretio, Deus, liberum arbitrium, Lessius, Molina, Suarez, praedestinatio, Vasquez.

G L O R I A .

Gloria, Vide beatitudo, electio, praedestinatio.

H A B I T U S .

HABITVS subsumitur non nisi libertatis arbitrij. 118, 119, 158.
Eorum similitudo cum adiutorio hominis integer ibid.
Habitus supernaturales in suos actus influunt, etiam in sententia inimicorum gratiae. 151, 152, 168.

Habitualis gratia cooperationem, pro adiutorio gratiae ab Augustino & Concilio depraedicato obtrudunt quidam Neoterici. 167, 183, 248.

Habitualis gratiae adiutorium est in potestate hominis iustificari, ac eoque longe diversum est ab adiutorio quod Ecclesia quotidianis precibus implorat. 158, 159, & seqq. Vide, gratia.

H O M O .

Homo ad imaginem Dei conditus: & qualiter D. Thomas id intelligit. 630.
Homo vivit habet libertatem ad opposita bicornem: non ita constituitur in termino sive salutis sive damnationis. 714, 715.

Ista proinde indifferentia ad opposita non est de ratione libertatis in genere: sed aliunde provenit: & unde? 715, 793, 794.
In potestate hominis omne illud & solum est licitum, quod homo sicut cum vult: & quid hoc? 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, & seqq.

Homo lapsus tum demum liber efficitur, cum filius cum liberaverit: & quomodo id intelligendum? 773, 774.
Homo per gratiam Christi accipit libertatem, fortissimam, invictissimam bene operandi & perseverandi voluntatem. 863.

Homo lapsus efficaciter electus est ad merendum, perseverandum, & aeternam gloriam percipiendam, ante omnem previsionem meritum: non ita homo integer aut Angelus: & cur potius? 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, & seqq.

Homo licite appetit ea quae ad naturam suam incolunitatem spectant: & de malis, eorum incolunitati praedecantibus licite trahitur. 544, 580, 581.
Semper tamen in sublimiorem aliquem scopum tenetur actum mentis dirigere, alioquin peccabit. ibid.

Quicquid homo facit, si non propter verum Deum facit, ipso non recto sine peccatum est. 543.
Homo efficitur bonus non convertendo animum ad bonum quodcumque finitum, sed ad bonum supremum in quo reliqua omnia continentur. 499.

Homo lapsus obnoxius est interiori rixae delectationum carnalium adversus spiritalia: quae delectationes respectivè appellantur caro & spiritus. 406, 407, 408, 409, & seqq. Item 441, 442, 443, 444.

Homo in nullo debet gloriae: cum nihil boni ex seipso habeat, sed totum ex Deo. 244.
Homo lapsus nihil profors boni habere potest nisi a Deo donatum fuerit, non solum in potentia sed etiam in i, fo actu & exercitio. 190, 191, 192.

Quicquid boni habet homo, ita est solius Dei ut nequidem pro parte adscribendum sit homini. 192.
Homini laetitia & salubritas est se rictum indefectibili Deo committere, quam sua industria quidquam reservare. 196, 197, 198.

Si homo ex seipso haberet actu velle bonum, quantumvis a Deo acceptum foret, posset in se gloriar, quia haberet aliquid quod non accepisset. 221.
Homo per gratiam agitur ut agat: non ut ipse nihil agat. 309, 399.

Homo per tremorem timoris ad amorem pertingit. 234.
Interroganti cur homo sine peccato non sit: recte respondetur: quia non vult. Interroganti ulterius, cur id nolit? Respondet Augustinus: itus in longum. 239.

Homini integri felicitas, & lapsi miseria perstringitur. 94, 95.
Homini integro datum fuit adiutorium possibilitatis & sine quo non, homini lapsi datur adiutorium voluntatis, operis, cum quo: & cur ita? 102, 109, 111, 112, 432, 937.

Homo

INDEX RERVM ET VERBORVM

Homo in nullo... tu bene agere aut perseverare possit absque superno adiuto 40. 102. 112. 124. 136. 432. 933. 934. 935. 936. 936.
Homines dicitur... per liberam arbitrium post lapsum perinde ac ante lapsum. consent quidam Neoterici: sed somnando magis quam Augu... 213. 214.
Homini etiam lapsio... Deo deberi gratiam sufficientem praferim quando urget precepti impletio. sentit quidam Scholastici sed perperam 43. 254. 266. 267. 268. 269. 270. 300. 301. 302. 303. 324. 305. 306. 364.
Homo non est dicendus... ex eo quod nequeat abij. In eis sub sidio videre aut agrotus eo quod... 213. 214.
Vide, Adam, Angelus, gratia.

IACOB

Actos electorum typus: ut & Esau de Chanaan, reproba rum. 1019. 1067. Vide Esau, predestinato, reproba ti.
IGNORANTIA.
Ignorantia quae est pena peccati non excusat. 28. 29. 30. 301. 302. 303. 304. & seq. Item 324. 325. 326. & seq. Item 363. 364.
Ignorantia per se tollit cognitionem objecti, per accidens cupidini. 28. 736.
Ignorantia & infirmitas duo vulnera per peccatum hominibus inflicta, a brutis vires ita debilitantur, ut non nisi medicantia Christi gratia restantur possint. 28. 27. 78. 218. 219.
In eorum curationem tota virtus gratiae impenditur.
Ignorantia causat involuntarium solum negatione. 737. Vide, error, excusatio.

IMPECCABILITAS

Impeccabilitas Sanctorum in caelo unde oritur? 422. 423. 424. 425. 426. 427. & seqq.
Impeccabilitas Dei, Christi, Sanctorum, & confirmatorum in gratia, non obstat perfecta libertati arbitrii: uti nec impotentia ad bonum in demonibus. Vide, Deus, Christus, beati, diabolus, libertas.

INDIFFERENTIA

Indifferentia ad bonum & malum est essentialis libertati arbitrii, juxta Pelagianos. 11. 12. 781. 782. 783. 784. & seqq.
Dogma istud destruit rationem gratiae libertatis. Ibid.
Scholastici istud amplectentes, Aristoteli & Pelagio magis suffragantur, quam Augustino. 604. 606. 781. 782. 783. & seqq.
Indifferentia contrarietatis potest adesse libertati, & ab eadem salva manere, ab e. 793. 873.
Eam habuisse Angelos in via & protoplastos ante lapsum, indubitatum est in doctrina Augustini. 793.
Eandem habet homo lapsus sed longe imperfectiorem quam integer. 793. 869. 870. 871. 872.
Est certum testimonium libertatis: sed non ipsa libertas. 793.
Non resultat ex intrinseca conditione libertatis, sed ex alio capite: & quod illud? 793. 794.
Non est indicium perfectionis sed impericillitatis & imperfectionis libertatis. 794.
Sicut perfectio libertatis non consistit in eo quod per subsequentem infirmitatem possit violari: ita perfecta libertatis non includit nec postulat possibilitatem peccandi. 794.
Sicut hoc si fallit in infirmitate in infirmitatem ad malum, sic homo lapsus infeliciter indifferentiam ad bonum. 95. 96. 433. 635. 636. 637. 638. 639. 640. & seqq.
Indifferentia in ad bonum & malum non requirit ad libertatem, ostendit in exemplo Dei cuius perfectissima libertas stat cum impossibilitate ad malum. 636. 637. 638. 714. 778. 782.
Item ex plena libertate Christi viatoris. 646. 647. 648. 714. 781.
Item ex libertate beatorum Deo fruentium. 638. 639. 640. 641. & seqq.
Item ostenditur ex libertate demonum & damnatorum carentium indifferentia ad bonum. 783. 784. 785.
Quosensit Augustinus in homine ante gratiam & sub gratia agnovit indifferentiam contrarietatis & contradictionis. 869. 870. 871. 872. 873.
Secundum sensum Scholasticorum recentiorum, ab Augustino constantissimum est negati, & a Pelagianis contentiosissime asserta fuit ista indifferentia. 870.
Indifferentia contradictionis non est de ratione libertatis arbitrii ut sic. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 780. & seqq.

Recententus multiplicis incommoda quae ex eius assertione emergunt. 781. 793. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. & seqq.
Ejus assertores totam machinam Augustiniana doctrinae contumunt & vellunt. 778. 779. 800. 801. 802. & seqq. Vide gratia, liberum arbitrium, Pelagianus.

INFIDELIS

Infideles carent gratia sufficiente tam proxima quam remota. 304. 305. 306. 307. 308. & seqq.
Nequidem habent gratiam suff. tantum ordinis naturalis, & oppositam a semi-Pelagianis excogitatum fuerat. 321. 322. & seqq.
Non exultantur per impotentiam ad observari ne mandatorum: & tunc impotentiam ad talem executionem sufficeret? 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. & seqq.
Infideles in omni sua actione peccant. 19. 305. 307. 308. & seqq.
Hinc nullam preparationem, dispositionem, aut meritum primae gratiae habere possunt: nisi quis ulque ad eo insano velit ut dicat peccatum esse praeparationem, dispositionem, aut meritum respectu gratiae. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 103. 224. 225. 226. 227. 228. & seqq.
Infideles ex duplici capite carent possibilitate exercendi ullam meritum vere virtutis, & qua illi? 306. 307. 308.
Infideles nullam gratiam merentur veraciter merere possunt. 307.
Scholasticorum varie hallucinationes circa gratiam sufficientem, quam infidelibus semper parvam esse proxima aut saltem remota imaginantur. 304. 305.
Infideles ne quidem orare possunt ut Deus eis largiatur gratiam quam desistunt. 309. 310. & seqq. Vide, fides, gratia, philosophi.

INNOCENTIVS PAPA

Innocentius Pontifex Augustiniana doctrinam de adiutorio voluntatis & operis homini lapsio ultra meram possibilitatem necessarium approbat & amplectitur. 167. 168. 169. 170.
Necessitatem gratiae medicinalis ad superandas quacunque tentationes, asseruit. 170.
Eidem suffragantur Zozymus & Celestinus, cum Concilio Arathicano 170. 171. 172. Vide, Augustinus, gratia.

IVDAEI, IVDAISMVS

Iudaei idololatrie & polytheismo deditissimi: & unde orta ista perveria inclinatio? 60. 61.
Iudaeorum excitas & ignorantia expenditur. 288. 289. 290. 291. 292. & seqq.
Iudaeis quo potissimum scopo & fine data fuerit Lex Moysaica? Deo? 43. 44. 45. 46. 47. 48. 53. 54. 265. 266. 267. & seqq. 313.
Iudaeorum status sub veteri lege perstringitur. 276. 277. 278. 279. 286. & seqq.
Iudaei caruerunt gratia sufficiente ad observanda praeccepta legis Moysaicae. 284. 285. 286. 287. 288. 289. & seqq.
Iudaeorum paucissimi fuerunt iusti & legis observatores. 296. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301.
Iudaeis Lex Moysaica per accidens fuit fomes ardoris concupiscentialis: per se autem limes eiusdem. 42. 297.
Iudaeis Lex Moysaica data est ut Prodigus ad gratiam per tetterem. 49. 50. 51. 52.
Iudaei per legis notitiam consti. uti sunt pravicatorum, qui ante acceptam legem fuerant peccatores: & qualiter hi differant? 37. 38. 39. 40. 41. 42.
Quomodo Deu. tradendo Iudaeis legem quae iam operaretur gravioresque ruinam asserens, a culpa excusetur? 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.
Iudaeis data est lex scripta in tabulis lapideis: Christianis scripta in tabulis cordis carnalibus. 486. 487. 492.
In traditione tabularum legis cui nullus hominis sed solius Dei opus commemoraretur? 317.
Contradio tabularum legis quid mystice significet iuxta Augustinum? 317.
Lex Iudaeis tradita est testimonium appelleretur. 52. 357.
Iudaeorum Republica a Deo ordinatissime instituta ac gubernata, idque cum quadam analogia ad gubernationem tam totius humani generis, quam uniuscuiusque hominis in particulari. 57. 58. 59. 60.
Radix istius divinae economiae aperitur. 60. 61. 62. 63.
Iudaeismus, Pelagianismi tertius status: & quid ille? 26. 27.
Iudaei in sua lege adeo gloriabantur, ut universa bene vivendi praeccepta, eius adminiculo implere se posse, iactarent. 26.
Sicut ante legem latam homines vivebant sub gratia naturae, in post data legem Iudaei sub gratia intellectus vivebant: Christiani in lege Evangelica vivunt sub gratia affectus. 26. Vide, gratia, lex, Pelagiani.
IVSTI

IVSTITIA, IVSTVS.

Iustitia ab Augustino passim usurpatur pro opere iusto seu conformi suis regulis. 183, 184, 208, 209.
 Iustitia hominis universa in duobus consistit: declinare à malo, & facere bonum. 485.
 Iustitie amicus is omnis & solus est, qui ex iustitie amore facit bonum & vitat malum. 578, 579, 580.
 Iustitie amicus non est, sed hostis; qui ex timore pene à pravitate legem se cohibet. 578, 579, 580, 591.
 Sola iustitie dilectio voluntatem pravam in bonam commutat. 573, 574, 575, 576, 577, 578.
 Iustitia veraciter diligi nequit absque caelestis gratiae adiutorio. 17, 490, 491, 578, 592, 749.
 Iustitia cuius amore deprædicat Augustinus, non est creata aliqua virtus, sed incretus Deus. 18, 409, 491, 578, 592, 749.
 Hinc dilectio iustitie ad bene operandum ab Augustino requisita, est actus Theologicæ charitatis. ibid.
 Iustitia ex lege quam dicitur: & quam sit imperfecta? 556, 557, 558, 584, 585, 586.
 Iustum esse & bonum esse, apud Augustinum pro eodem reputantur. 500.
 Iustitie dilectio quam necessaria ad honeste operandum? 535, 536, 537, 538, 584, 585.
 Carentia dilectionis iustitie coinguinat universa opera infidelium. 306, 307.
 Carentia ista necessario consequitur carentiam fidei 307, 308, 309, 310. Vide, amor, charitas, dilectio, Deus, infideles.

IVSTITIA VIRTUS CARDINALIS.

Iustitia que est virtus cardinalis quodnam habeat obiectum, & quam functionem? 504.
 Est filia amoris charitativæ erga iustitiam sempiternam, que Deus est: imò est ipsa divina charitas certo modo restricta. 502, 503, 504, 505, & seqq. Vide, charitas, virtus.

L

LESSIVS.

LESSIVS efficaciam gratiæ & discretionem credentium ab incredulis, in cardinem humanæ libertatis refundit. 106, 119, 141, 1038.
 Gratiam Christi nutui libertatis subijcit instar habitus. 119.
 Sola voluntatis arbitrio adscribit determinationem ad agendum perinde ac omittendum. 193, 242.
 Ex illo eius dogmate sequitur, hominẽ non tam in Domino quam in seipso posse gloriarı. 193.
 Magis enormiter hallucinatur in materia de gratia, quam Massilienses hallucinati fuerint. 214, 215.
 Ejus consequentia à gratia, hominis integri ad gratiam hominis lapsi, ut capitulus Augustini principis advertebat, à duabus facultatibus theologicis, Lovaniensi & Duacensi, proscripta. 213, 214.
 Adjutorium hominis integri ab adiutorio hominis lapsi in eo distinguit, quod illud fuerit donum habitualis gratiæ: hoc intus per includat curam singularem, protectionem, & crebras excitationes Dei: sed resellitur multipliciter. 214, 215, 216, 217.
 Augustinum in suas partes adducere contendit; sed adeo supine ut objectiones Pelagianorum pro verbis Augustini obtudat. 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, & seqq.
 Vocaciones extrinsecas quas Augustinus *congruas* appellat, pro interna voluntatis gratia venditat. 228, 229, 230, & seqq.
 Internam voluntatis gratiam in *congruam* & *incongruam*, frustra implorat o Augustini iustratio, dicitur. 235.
 Negat Deum astrinere voluntatem nostram in alterutram partem, sed sine indifferentia relinquere. 242.
 Ejus dogma de gratia sufficiente à duabus facultatibus theologicis censuratum. 250, 251.
 Ex negatione gratiæ sufficientis perperam colligit, subsequentem præcepti transgressionem non esse peccatum. 254, 255.
 Dogma illud multipliciter resutatur. 262, 263, 264, 265, 284, 285, 286, & seqq. item 300, 301, 302, 303, 304, & seqq.
 Verba Apostoli: *Deus vult omnes homines salvos fieri*, non satis consentaneè ad divinæ gratiæ sinceritatem interpretatur. 369, 370, 371, 372, & seqq.
 Magno studio Pelagianorum & Semi Pelagianorum argumenta coercet, & iam dudum obsoleta nima recudit. 379, 380, 381,

1011, 1028, 1029, 1030, 1031, & seqq.
 Contendit Christi redemptionem adeo universalem esse, ut non solum proficiatibus & prædestinatis; sed & pro infidelibus & reprobis efficiat: sed sit sanguis mediatoris; ut hac ratione gratiam sufficientem cunctis paratam astruat. 379, 380, 381, 382, 383, 1028.
 Scripturæ & Augustini phrasin de gratia qua *preparatur voluntas à Domino*, non satis assequitur. 474.
 Gratiam congruam magnâ verborum pompâ in gratiam Christi medicinalem subvehit. 105, 106, 119, 121, 219, 220, 817, 818.
 Congruam illam in præsentia conditionalium fundat: sed nimis caducum est fundamentum istud. 106, 120, 121, 817, 916, 920.
 Dicit quod in manu liberi nostri arbitrij sit: gratiam que secundum se est sufficiens, reddere efficacem vel efficacem in actu secundo. 106.
 Electionem hominum lapsorum perinde ac Angelorum sanctorum, non nisi post prævisionem meritorum & finalis perseverantiæ periciam fuisse contendit: contra planam Augustini doctrinam. 947, 948, 949, 950, 953, 1011, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, & seqq.
 Propositum divinum salvandi homines in completum & incompletum dilectat; sicut & electionem, ac prædestinationem. 955, 956, 981, 982.
 Veracem Augustini doctrinam de prædestinatione, ad nihil utile esse calumniatur; nisi ad licentiam vitæ & baratrum desperationis. 958, 991, 1036, 1037, 1038, & seqq.
 Homines suæ propriæ infirmitati committere mavult, quam divine clementiæ ac beneplaciti firmitati: quod nihil aliud est, quam certissimam desperationis portam miseris aperire. ibid.
 Ex locis quibusdam Augustini olim cum Semi-pelagianis semicerranti, præsidium suo dogmati accersit. 988, 989.
 Electorum numerum ex Dei prædestinativo proposito certum ac determinatum esse, contentiosissime pernegat. 1011, 1028, 1029, 1030, & seqq.
 Antiquas Massiliensium querimonias adversus Augustinianæ gratiæ ac prædestinationis prædicationem, animosissime resistit. 991, 1011, 1028, & seqq.
 Incommoda que ex Augustiniana sententia sequi contendit, singulatinim recitentur & dissipantur. 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, & seqq. usque ad 1028.
 Eadem incommoda in ipsum retorquentur, ob præsentiam futurorum; quam nec Deo negat nec negare potest. ibid.
 Assimilatur medico, qui vel dolose vel imperitè nulla medicamenta sic applicat; ut obint, aut saltem non prosint. 1036.
 Vide gratia, Scholastici, Semi-pelagiani, prædestinatio.

L E X.

Lex supplicandi legem statuit credendi: adeo que orationes quotidianæ Ecclesiæ pro auxilio gratiæ, statuant legem credendi quod non deret gratia sufficiens omnibus parata. 253.
 Lex nova veraciter impletur nisi diligendo. 482, 483, 512, 513.
 Lex non impletur ex timore pene, sed ex amore iustitiæ & que illa iustitia. 485, 493, 578, 592, 749.
 Gratia facit legis observatores: lex sine gratia, pravificatores. 268, 269.
 Legis implecioni caro gratiæ expertis invicem resistit. 268, 269.
 Lex & doctrina toris pulsans aut intellectum illustrans, arbitrium captivatum liberare nequit. 27, 28, 29, 30, 74, 77, 78, 297.
 Lex æterna quid? 497.
 Lex dealogi universorum agendorum summam complectitur. 29.
 Lex vetus scripta in tabulis lapideis: nova in tabulis cordis carnalibus. 486, 487, 492, 543, 553.
 Confractio tabularum legis Moysaice quid significet? 317.
 Cur nullum hominis opus in legis traditione commemoretur? ibid.
 Quo potissimum sine ac seopo Israelitis data fuit à Deo lex Moysaica? 43, 44, 35, 46, 47, 48, 53, 54, 265, & seqq.
 Lex vetus peccatum demonstrabat: sed vires declinandı ipsam, non suppeditebat. 27, 28, 29, 30, 297.
 Lex foris pulsans, concupiscentiam non inserit quidem: sed non aufert; imò non minuit. 29, 30, 297.
 Lex non est per se fomes sed limes ardoris concupiscentialis: per accidens tamen est fomes ejusdem. 42, 297.
 Ante legem homines fuerant peccatores; adveniente lege ceperunt esse pravificatores. 37, 38, 39, 40, 269, 297.
 Lex Moysaica augendo concupiscentiam, præceptorum observationem fecit difficiliorem: & turpitudinem detegendo, ruinam reddidit graviores. 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 268, 269, 270, 574.

INDEX RERVM ET VERBORVM

Lex Moysaica cur ab Apostolo vocetur *virtus peccati*? 37. 55. 56. 297. 274.
 Lex qua ratione fecerit abundare delictum? & quomodo Deus talem legem condendo excusetur ab iniquitate? 41. 42. 43. 44. 269. 297.
 Lex Moysaica qua ratione fuerit *Pedagogus* ad gratiam? 49. 50. 51. 52.
 Cur dicta fuerit *testimonium*? 52. 357.
 Quomodo ad justificationem, & sui impletionem ordinata fuerit? 52. 53. 55. 56.
 Iudei sub lege viventes caruerant promissione gratia sufficiente ad implendam legem: & ideo paucissimi inter eos iusti & inculpati. 284. 285. 286. & seqq. item 275. 276. 277.
 Quomodo illa carentia gratiae sufficientis & inde orta impotentia observandi precepta, ita evadit, ut cum sufficiente libertate ad peccandum? 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. & seqq. item 337. 338. 339. 340. 341. & 349.
 Legem observare intuetur moralis honestatis operis praescripti; virtus superbia est, haec animam redolens. 39.
 Vide concupiscentiam, gratiam, iudici.
LIBERATIO, LIBERARI.
 Liberatio praesupponit captivitatem, inquam terminum à quo: nec absque huius notia à intelligi potest. 10. 611. 612. 613. 922. 923.
 Liberatio arbitrii humani in quo potissimum sita? 10. 922. 923.
 Liberatio arbitrii: necessarium praexigitur ante omnem rectum ejus usum: uti & ante remissionem peccatorum in adultis; adeoque perperam à Neotericis confisi nititur in ipsa remissione peccatorum. 9. 10. 167. 168. 177. 178.
 Liberationis arbitrii vix ulla mentio in Scholis recentiorum. 9. 10.
 Liberatio electorum à massa per predestinationem Augustinianam, expen. fecit. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 933. & seqq.
 Liberatio includit ordinem ad duo terminos: unum à quo, alterum ad quem: & quinam illi in liberatione arbitrii? 73. 74. 75. 76. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 922.
 Liberari quidpiam dicitur duobus modis: & qui illi? 610. 611.
 Liberari est liberum fieri: sicut sanari est sanum fieri; & salvari, salvum fieri. 922. 923.
 Liberationem arbitrii recentiores quidam constituunt in adjutorio gratiae habitualis in justificatione infusa: sed reiciuntur. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177.
 Vide arbitrium, gratiam, libertas, predestinationem.
LIBERVM ARBITRIUM, LIBERTAS.
Libertatis nomen anatomizatur. 608. 609. 610. 611. 612. 732. 733.
 Liberum opponitur servo, captivo, alligato, impedito. 612. 613. 741.
 Liberum arbitrium aliter à praesentibus Patribus, aliter à modernis Philosopho-Scholasticis usurpatur. 714.
 Liberi arbitrii moderna usurpatio non tam ex Ecclesiae promptuariis, quam ex Aristotelice Philosophiae cisternis hausta. 604. 605. 606. 607.
 De libero hominis arbitrio eadem est Ecclesiae, quae Augustini sententia. 606. 607.
 Liberi arbitrii intelligentia cum intelligentia gratiae artificialiter connexa. 599. 600.
 Liberum arbitrium, voluntas, voluntatis arbitrium: ab Augustino pro eodem reputantur. 608. 609. 610. 617. 777. 778.
 Liberum opponitur coacto sive violento. 743.
 Liberum ab Aristotele definitur: quod est gratia sui. 614. 741. 746.
 Liberum esse, & liberari: ab Augustino Apostolum imitante, studiosè discernuntur ac distinguuntur. 749.
 Homo liber à iustitia, sibi ipsi & omnibus quibus sua dilectioe subicitur, servit: liber à peccato, servit iustitiae sempiternae quae Deus est. 749. 750.
 Liberum quodlibet duos respicit terminos: unum à quo, alterum ad quem. 756. 789. 790. 791.
 Liberum cupiam ad dicitur, quod is habet in sua potestate, & quid habere in sua potestate? 28. 29. 615. 616. 617. 618. 619. 620. & seqq. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 748. 813. 867. 876.
 Nihil magis constituit actum in libero potestate agentis, quam delectatio. 736. 737. 738. 739. 740.
 Liberum, an & quid amplius postulet, quam esse voluntarium, seu procedere à voluntate absque violentia? 722. 725.
 Liberum arbitrium à Prospero definitur: rei sibi ipsi spontaneum app. titus. 664.
 Liberos sola prementis cogentisque necessitatis violentia repugnat. 658. 659. 660. 661. 662. & seqq. item 732. 832.
 Propositio ista: quod voluntatis sit, cum si ex necessitate fiat, libero sit:

quo sensu à duobus Pontificibus damnata? 724. 725.
 Liberum non opponitur necessitati, sed naturali: uti nec libertas necessitati, sed naturae. 728. 729. 797.
 Liberum arbitrium est causa cadendi, non vero standi. 239.
 Liberum arbitrium creaturae, quantum vis integrum indiget adjutorio gratiae ad bene operandum. 102. 112. 139. 136. 255. 432. 933. 934. 935. 936. 940.
 Liberi arbitrii triplex status perstringitur: ad bonum tantum, ad malum tantum, ad utrumque. 777. 778. 779. 780. 781.
 Liberi arbitrii negati crimen Augustino impegit Iulianus, Pelagianorum coryphaeus. 600. 603. 604. 914. 842. 843.
 Eandem sententiam invidiosè resonant Neoterici asserentes, Augustinum adversus Pelagianos dimicantem nimis liberi arbitrii depressione modum excessisse. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607.
 Recorquetur ista querimonia in ipsos Augustini obrectatores, qui in alterum exire, um descedendo modum sine modo excedunt, dum ut Calvinismum tubertant Pelagianismum resuscitant. 602. 603.
 Nec quidem eos juvat Aristotelice Philosophiae subsidium, utpote qua in materia de libero arbitrio cum suo fatu Pelagianismo, proscripta est. 606. 607.
 Non minor est ratio deprecandi liberum arbitrium hac tempestate quam tempore Augustini; cum non minus nunc excellè ex-tollatur à Scholasticis, quam tunc à Pelagianis. 600. 601. 602. 603.
 Quicquid de libero arbitrio adversus Pelagianos dimicans docuit Augustinus, id totum ante exortum Pelagianismum, nempe secum litigante docuerat: adeoque si modum antea non excesserat, nec adversus Pelagianos confingendo dicendus est excessisse. 600. 604.
 Liberi arbitrii definitio Scholastica-Aristotelica, bicornem indifferentiam ad opposita impertans; Augustino & Ecclesiae per multa post eum secula, prociis ignota. 866.
 Eam exemplum rejiciunt praedeterminationis physicae assertores, nec immerito, ibid.
 Liberum arbitrium quibus phrasibus exprimitur Graeci Patres, & D. Thomas eos imitans? 617. 619. 732. 733. 881.
 Liberum hominis arbitrium discretis verbis negat calvinus; & in Catholicos tam Graecos quam Latinos ob ipsius vocabuli (quod abolitur perciperet) usurpationem, impudenter stomachatur. 880. 881.
 Augustini & Thomistarum de libero arbitrio sententiam, Calvinismi infamia notare calumniosum est. 606. 607. 878. 879. 880. 881. 882. 983.
 Libertas arbitrii in quo formaliter sita? 75. 76. 77. 78. 614. 615. 616. 617. 618. 628. 629. 630. & seqq. item 732. 748.
 Non est formaliter carentia servitutis sed positiva perfectio eam carentiam indivisè secum asserens. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 732. 733. 748. 749.
 Libertas dominium alterius respuit & excludit. 612. 613. 732.
 Libertatis totius cubile est voluntas. 622. 718.
 Libertatis arbitrii actiones à se procedentes respicit. 620.
 Libertas circa finem potissimum versatur: quicquid reclamant Neoterici à asserentes eam principaliter versari circa media. 742. 743. 744. 745.
 Libertatis divisio trimembris in libertatem à necessitate, à peccato, à miseria, illustratur. 746. 747. & seqq.
 Libertas à coactione qualiter se habeat ad ista tria membra? 746. 747.
 Libertas à peccato apud Augustinum quid: quid item libertas à iustitia? 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753.
 Libertas creaturae tam à peccato quam à iustitia, semper habet adjunctam aliquam servitutem: sed illa sibi licentiam & regalem, haec miseram & principalem. 749. 750. 951. 752.
 Libertas à peccato duos terminos respicit: unum à quo, alterum ad quem. 752. 756. 789. 790. 791.
 Libertas à peccato secundum terminum à quo, longè aliter à Scholasticis quam ab Augustino exponitur. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760.
 Libertas à peccato secundum terminum ad quem; juxta Augustini principia expenditur. 760. 761. 762. 763. & seqq.
 Scholastici egregium suae explicationis patronum habent Iulianum Pelagianismi architectum. 752. 753. & seqq.
 Libertas operandi bonum Augustino & asseclis ipsius, nihil aliud est quam charitas. 760. 761. & seqq. item 794.
 Sicut membra corporea vinculis conficta carent libertate sese moveandi: sic voluntas humana plurime terrene cupiditatis de-pressa, caret libertate praesequendi bonum. 613.
 Sola charitatis inspiratione plures illud dissolvit. 761. 762. 763.
 Libertas.

TOMI TERTII

Libertas hominis integri longè magis indifferens fuit ad bonum & malum, quam libertas hominis lapsi. 433. 434.
 Libertas illa primava status innocentie perstringitur. 94. 95. 96. 430. 431. 432. 433. 434. 1010. 1011.
 Libertas operandi bonum, primi peccati granditate amissa est; ad eoque ejus carentia est supplicium delinquentis. 12. 29. 34. 35. 96. 136. 432. 433. 1012.
 Vulnera duo per peccatum homini inflicta, concupiscentia & ignorantia: carentiam istam invexerunt. 28. 29. 38. 218. 219.
 Libertas arbitrij an & quo sensu reperatur in peccatoribus? 783. 783. 790. 791. 792. 793. 812. 813.
 Libertas arbitrij adeptione beatitudinis in celo non tollitur nec minuitur, sed perficitur. 774. 775. 776. 777.
 Libertas beatorum Deo frucentium multò perfectior est quam fuerit protoplastorum ante lapsum. 781.
 Libertas non opponitur necessitati, sed naturæ: uti nec liberum necessitatio, sed naturalis. 728. 729. 727.
 Libertatem ex genericâ & essentiali sua ratione esse bicornem & ad bonum malumque indifferenter; plenè buccis concipiunt Pelagiani. 11. 12. 602. 606. 781. 782. & seqq.
 Ejus proinde suffragantur quotquot hodie iem asserunt. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787.
 Libertas viatorum est bicornis & ad utrumlibet indifferens; sed illa indifferencia non oritur ex genericâ ratione libertatis. 714. 715. 716. 724. 725. 726. 727.
 Libertas potest eam indifferenciam habere & rursus eadem carere absque ullo sui nature præjudicio. 722. 723.
 Non oritur ista indifferencia ex naturali perfectione libertatis; sed ex imperfectione adjuncta libertati viatrici: & que illa imperfectio: 793. 794.
 Non tam est naturalis conditio libertatis, quam testimonium insalibile eam præsupponens. 793.
 Libertas derogat necessitati coactionis; non verò complexæ & voluntariæ; & qualiter hæc differant? 628. 739. 735. & seqq.
 Libertati nihil derogat decretatio ad unicum partem contrarietatis cum carentia indifferencie ad alteram. 41. 96. 433. 635. 636. 637. 638. 639. 640. & seqq. usque 13.
 Id ostenditur ex libertate Dei carente omni indifferencia ad malum. 636. 637. 638. 639. 714. 778. 782.
 Item ex libertate creatæ Christi cui deest indifferencia ad malum in via. 646. 647. 648. 649. 714. 781.
 Item ex libertate beatorum similiter ad bonum decretata. 638. 639. 640. 641. 642. 643. & seqq. Item 714. 779. 780.
 Item ex libertate demonum & damnatorum, quos liberè peccare indubitatè est; absque tamen indifferencia ad bonum. 783. 784. 785.
 Libertatem ex sua ratione non requirere indifferenciam ad bonum & malum, sed consistere cum necessitate determinationis ad unam partem; docuerunt ante Augustinum plerique Patres. 158. 659. 660. 661. 662. 663.
 Idem constantissimè tradidit Augustinus tam ante exortum Pelagianismum, quam post. 599. 600. 601. 624. 628. 629. 630. & seqq. Idem post Augustinum docuerunt communiter omnes usque ad Scholasticos. 602. 603. 604. 605. 606. 607. & seqq. usque 689.
 Ex Scholasticis idem docuerunt: Magister, Halensis, Parisiensis, Alastodensis, Aquinas, Scotus, Bonaventura, Henricus, Medavillanus, Argentinas, Carthusianus, Maritimus, Orbellis, Brulefer, Gabriel, 688. 689. 690. & seqq. usque 713. Item 728. 729. 730. 731.
 Scripserunt Patres & Cæcilia quoties bicornem indifferenciam libertatis astruunt, de desultoria libertate viatorum intelligi debent: non de libertate in genere. 714. 715. 716. 717.
 Libertas arbitrij, ne quidem includit aut postulat indifferenciam contrarietatis; multo minus contrarietatis. 654. 655. 656. 657. & seqq. 794. 795. 796. 797. 798.
 Recensentur multiples absurditates ex contraria affectione consequentes. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808.
 Libertas cur minus brevis quam hominibus conaturalis; cum libertate non requirit indifferenciam ad ulla quæ possunt? 722. 723. 724. 725.
 Libertatem arbitrij in quadam voluntatis amplitudine Neotericis quidam constituit: & quid de hujus sententia consonantiam cum principijs Augustini sentendum? 808. 809. 810. 811. 812.
 Concordiam libertatis arbitrij cum gratia Christi stabilite, difficile semper videri solet Augustino 814. 815.
 Quis tamen ab Augustino rectè stabilita fuerit nemo orthodoxus post Augustinum usque ad *Adolphi* in dubium revocavit. *ibid.*
 Augustinianam methodum conciliandi gratiam cum libertate ar-

bitrij, amplexi sunt Pontifices Zozimus & Celestinus, conciliente Concilio Tridentino. 860. 861. 862. 863.
 Eandem discretè amplexi sunt Patres: Cyrillus Alex. Profer, Fulgentius, Petrus Diaconus, sanctus Gregorius, Beda, Anselmus, Bernardus cum utroque Victorino. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852.
 Eidem adhaerent Scholasticorum coryphæi. 855. 856. 857. 858. 859.
 De concordia gratiæ cum libertate arbitrij summa inter Scholasticos nunc viger contentio, quæ Scholam in duas factiones distinxit. 814. 815. 816. 817. 818. 819.
 Vide Augustinus; gratia, Pelagiani, prædeterminatio.

LOVANIENSIS FACULTAS THEOLOGICA.

Loyaniensis facultas Theologica Lessianam consequentiam à gratia hominis integri ad gratiam hominis lapsi, damnavit. 213. 214.
 Ejus censure de gratia sufficiente Neotericorum. 150.

L. V. X.

Lux est adiutorium sine quo non videatur. 111.
 Lux quæ sanis oculis est adiumentum: caucij est tormentum. 80. 110. Vide homo, gratia.

M

MASSA.

MASSA quid proprie significet? & cur ab Augustino Apostolum imitante, tam crebrè usurpetur in materia de gratia & prædeterminatione, pro hominibus originali libere infectis? 928. 929. 930.
 Quo sensu humanum genus dicatur massa damnata, massa perditionis: & quo fermento conspersum fuerit: culpæ an concupiscentiæ? *ibid.*
 Discretio seu liberatio temporalis à massa damnationis, est effectus prædeterminationis æternæ, & quidem adequatus. 929.
 Que causa damnationis massæ humanæ? 929. 1019.
 Massa humana infectio est causa reprobationis hominum secundum considerationem absolutam: voluntas divina secundum comparativam. 1015. 1016. 1017. 1018. 1021. 1023. 1024. Vide originale peccatum, prædeterminatio, reprobatio.

MEDICVS.

Medicus per pharmaca restaurans agros, assimilatur Deo per gratiam medicinalem sananti humanum arbitrium. 82. 83.
 Medici necessitas cessat cessantibus morbis, *ibid.*
 Medicus corporum restituta sanitate deserit agros: Deus vero impiis ad justificationem perducit nunquam deserit nisi pius delectatur. 365. 366.
 Dolor vel impotentia medici est, utilia medicamenta sic applicare ut aut oblit aut saltem non prosint. 1036.
 Eum imitantur Theologi qui sanam & utilem doctrinam ita tradunt, ut desperationem lectoribus aut auditoribus ingerat magis quam consilientiam aut profectum. 1036. 1037.

MERITVM, MERCES.

Meritum & merces correlativè se respiciunt, & eiusdem ordinis esse debent. 114. 936.
 Hinc ubi meritum non est liberi arbitrij sed gratiæ effectus, ipsa merces dicenda est gratia: alias non, *ibid.*
 Sic et meritum hominis integri & Angelorum non gratiæ sed libero arbitrio adscribendum censet Augustinus, cum tamen absque gratiæ nullatenus obtineatur: ita meritum hominis lapsi non libero arbitrio sed gratiæ imputandum; quantumvis requirit influxum liberi arbitrij. 208. 209. 336.
 Merita hominis integri & Angelorum ab Augustino appellantur merita humana, *ibid.* & cur? 113. 935. 936. 937.
 Merita hominis lapsi non sunt humana, naturalia: sed divina, *ibid.* 113.
 Merita omnia procedentia ex gratia possibilitatis subdita motui humanæ voluntatis, sunt merita liberi arbitrij non gratiæ humana, non divina; sua, non aliena. 125. 147. 148. 149. 150.
 Meritum hominis integri & Angelorum magis adscribitur divini gratiæ ab Augustino, quam meritum hominis lapsi à modernis quibusdam Scholasticis. 936.

INDEX RERVM ET VERBORVM

Merita Angelorum à Deo absolute prævisa, sunt causa electionis bonorum Angelorum ad gloriam: & demerita similiter prævisa, sunt causa reprobationis de monum ad gehennam. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 1010. 1011. 1012.

Merita hominum lapsi non sunt causa electionis ad gloriam, sed potius effectus. 888. 889. 914. 915. 948. 949. 950. 951. 952. & seqq.

Mercès importat quandam oppositionem ad donum gratuitum. 942. Vide Adam, Angelus, electio, gratia, præd. anatio, reprobatio.

MOLINA.

Ludovicus Molina efficaciam gratiæ in cardinem humani arbitrii refundit. 106. 120.

Merita nostra & dilectionem in bonum, libertati æquè adscribenda sentit, ac demerita & afflictionem in malum. 120.

Vulnè quod per ejus dogma infligitur gratiæ Christi, non satis medetur præcæritæ conditionatæ emplastrum. 120.

Gratiæ congruam magnâ verborum pompa in gratiam Christi medicalem subvehit. 105. 106.

Congruam illam in divina præscientia explorativa nostri consensus sub conditione præstandi, resolvit. 229. 817.

Sententiam suam de concordia liberi arbitrii cum gratia, à seipso inventam gloriat: Augustino & reliquis Theologis ignotam fuisse fatetur. 5. 6.

Subsequentes tamen ejusdem sententiæ propugnatores, nihil verentur Augustinum obitorio collo in eandem sententiam adducere. 5. 6. 218. 219. 220. 224. 228. 237. 244.

Vique ad Molinam rem Catholicum Augustinianam gratiæ cum libero arbitrio concordia in dubium aulus est revocare. 814. 815.

Molina objectiones Pelagianorum Augustini scriptis immixtas, pro ipsius Augustini verbis arripit. 219. 220.

Electionem hominum lapsorum in prævisione meritorum fundat, perinde ac electionem Angelorum. 947.

Ab ejus dogmate quoad hoc punctum recedit Suarez, quamvis quoad punctum de efficacia gratiæ mirè cum eo concordet. 106. 107. 161. 162. 163. 816.

Sententiam Cajetani de efficacia gratiæ, ut dexterimam & expeditissimam ad vitandas omnes perplexitates & angustias circa arbitrii libertatem, extollit: & Augustino adversas Semi-Pelagianos dimicanti probandâ fuisse, si ei occurrisset, asseverat. 5. 6. 229.

Ex ejus dogmate sequitur dilectionem in bonum non magis adscribendam esse gratiæ aut Deo gratiam inspiranti; quam dilectionem in malum, tentationi aut diabolo tentationem immixtenti. 120.

Adjutorium homini lapsi ab adjutorio hominis integri aut Angelorum, non satis distinguit penes efficaciam. *ibid.*

In libera potestate humani arbitrii esse contendit, auxilium à Deo suppeditatum reddere efficax aut inefficax. 106.

Dilectionem gratiæ efficacis & sufficientis ab effectu sumendam esse affirmat. *ibid.* Vide Lessius.

N NATURA.

NATURA non incognita ratione appellari potest gratia. 254. Gratia sufficiens recentiorum, natura potius dicenda est quam gratia, & cur? 254. 255. 256. 257.

Naturam humanam peccato vitiatam aut viribus bene maleque agendi destitutam, contentiosissime negavit Pelagius, constantissime asseveravit Augustinus. 81. 82. 83. 88.

Si natura non fuisset peccato sauciata, Salvatoris opitulatio frustra foret, & ipsius passio mediatoris. 86. 87. 88. 89. 90. 91.

Vide, homo, Pelagus.

NECESSITAS.

Necessitas duplex, una coactionis, alia spontaneitatis: & quid utraque? 628. 629. 630.

Necessitas coactionis repugnat libertati, eaq; sola. 29. 630. & seqq.

Necessitas & natura ab Augustino pro eodem reputantur: ac libertati æqualiter repugnare censentur. 631. 632. 683.

Qui necessitatem sumunt pro determinatione ad unum, tam Augustino quam toti antiquitati adversantur. 632. 633. 634.

Augustinum per necessitatem oppositam libertati, non intellexisse determinationem ad unum agnovit præter alios D. Thomas. 634. 635.

Necessitas sumpta pro determinatione ad unum, nihil derogat libertati arbitrii. 95. 96. 433. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. & seqq.

Idem non solus Augustinus sensit sed & plerique Patres vetustiores ipso. 658. 659. 660. 661. 662. 663.

Idem senserunt subsequentes Patres usque ad ætatem Scholasticorum. 663. 664. 665. 666. 667. & seqq. usque 683.

Idipsum senserunt Scholasticorum antequam 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. & seqq.

Dura necessitas, nolle quod declinari nequit. 929.

Vide coactus, coactio, liberum arbitrium, libertas.

O OBDURATIO, OBDURATVS.

OB DURATIO quid? Quid item execratio? 300. 301.

Obdurati gratiam sufficientem non habent 301. 302. 303.

Obdurati non excusantur à culpa per impotentiam ortam ex carentia gratiæ sufficientis. *ibid.* & 324. 325. 326. 327. 336. 373. 338. 339. 340. & seqq.

Solvitur obiectio ex Augustino circa obdurationem pharaonis Regis Ægypti. 348. 349. 350. 351. 352. Vide, execratio, fides, gratia.

OPVS, OPERA KL.

Opus fieri, *sicut oportet*, iuxta phrasin Augustini & Conciliorum: quid? 532. 533. 534. 535.

Nullum opus fit *sicut oportet*, nisi ex iustitiæ dilectione procedat. 534. 535. 536. 537.

Hinc opus factum intuitu honestatis moralis cujuscumque virtutis creatæ, non fit *sicut oportet*. 538. 539.

Hinc rursus opus factum ex timore pænæ, non fit *sicut oportet*. 540.

Concilia & patres additione particulæ *sicut oportet*, nihil favent Scholasticis operum naturaliter bonorum per vires nature elicibilem assertoribus: uti nec Pelagianis opera steriliter bona attruentibus. 532. 533. 534. 538. 539. 540. 541.

Sicut nullum bonum ab homine gratiæ destituito fieri potest *sicut oportet*: ita nullum malum ad quod tentatur, vitari potest *sicut oportet*. 537.

Idcirco nullum opus fieri potest virtutis nature *sicut oportet*, quia quicquid fit absque gratiæ peccati labe aspectum est. 17. 18. 19. 20. 533. 534. 535. 536.

Inter opus factum *sicut oportet*, & opus vitiosum, Augustinus nullum agnoscit medium. 532. 533. 534. & seqq.

Scholasticorum hallucinatio circa particulam, *sicut oportet*; refertur & resellitur. 538. 539. 540. 541. 542.

Expenduntur alie phrasæ Augustiniane eodem spectantes. 534. 535. 536. 537.

Posthinc quis velle, desiderare, aut operari bonum: credere, sperare, penitere, Deum diligere, non *sicut oportet*? 538. 539. 540. 541. 542. 543.

Opera infidelium universim sunt peccata. 306. 307. & seqq. Vide, gratia, infideles, liberum arbitrium.

ORATIO, ORARE.

Oratio fidelium est clarissima gratiæ testificatio. 157. 158.

Oratio testatur rem peritam non esse in potestate orantis. 253. 265. 326. 327. 484.

Orare ut quis faciat quod habet in sua potestate, stultissimum est. 253. 265. 325. 326.

Hinc ex quotidiana oratione Ecclesiæ pro divino auxilio, eventur assertio gratiæ sufficientis omnibus in manica paratæ. *ibid.*

Orare pro reprobis cognitis, an liceat? 388. 389. 390. Vide, gratia, reprobatio.

ORIGINALE PECCATVM.

Originale peccatum est causa reprobationis non solum eorum qui in eo decedunt: sed etiam eorum quibus per baptismum remissum fuerit. 1019. 1020. 1021. 1022.

Solvitur obiectio ex verbis Concilii Tridentini. 1021. 1022.

Originalis peccati pænæ magis extenuant Scholastici quam Pelagiani. 600. Vide, reprobatio.

P PANIS.

PANIS quotidianus quem in oratione dominica petimus, quæ ratione dicatur *panis noster*, cum sit donum Dei. 246.

Panis iste Deo donante fit noster: sed nobis superbiebentibus effici tur alienus. *ibid.*

Hinc illustrantur quædam phrasæ Augustini, quibus ait, velle, nolle, consentire, dissentire, esse nostræ proprietate voluntatis: absque ullo præjudicio gratiæ voluntatem preparantis. 242. 243. 244. 245. 246. 247.

PECCATVM, PECCATOR.

Peccati descriptio Augustiniana perscringitur. 778. 779.

Peccandi potestas, nec libertas est nec pars libertatis. 654. 778.

Creaturis accidit eo quod ex nihilo factæ sint. 778. 779.

Peccatum nequit esse preparatio, dispositio aut occasio percipiendæ gratiæ: adeoque cum homo gratiæ destitutus nihil possit nisi peccare, nullo modo ad gratiam se disponere valet. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 993. 994. 995. & seqq.

Minora peccata non sunt regula distributionis gratiæ: ut patet in parvulis solo originali labe infectis, quos Deus nonnunquam absque gratiæ mori permittit. 19. 20.

Peccati

Peccata omnia hominis lapsi ex ignorantia aut concupiscentia procedunt 91. 218. 219.
 Peccatum non ex timore poenae, sed ex amore iustitiae vitari debet. alioquin non vitatur sicut oportet, 408. 409. 412. 537.
 Sicut universa peccata hominis lapsi procedunt ex delectatione terrena: ita omne bonum opus ex delectatione caelesti ac spiritali, quae est gratia medicinalis, 404. 405. 406. 406.
 Peccatum primum protoplastorum & peccata personalia postea qualiter differant in modo perpetrandi? 91. 218.
 Peccati iustissima poena est; ut is qui omisit velle bonum cum posset, amittat posse cum vellet, 29.
 Hinc, excruciatos & obduratos non excusat impotentia bene agendi absque gratia sufficiente; quia huius subtrahitio est poena praecedentium peccatorum, 300. 301. 302. 324. 325. & seqq.
 Peccatum nequit esse effectus praedestinationis, & cur? 894. 895. 896. 897. 899. 900. (1016. & seqq.)
 Peccatum non est effectus reprobationis, sed causa, 1014. 1015.
 Permissio primi peccati sive Angelorum sive hominum, non fuit effectus reprobationis Angelicæ aut humane: uti nec praedestinationis, 920. 921. 922. 923. & seqq. Item 1013. 1026. 1027.
 Permissio peccatorum personalium hominis lapsi per executionem, obdurationem, desertionem; est effectus reprobationis, 1024. 1025. 1026.
 Peccatum & pravitate qualiter differant? qualiter item peccator & pravitate? 37. 38. & seqq. (792. 693. & seqq.)
 Peccator an quo sensu possit libertate arbitrii? 788. 789. 790. 791.
 Vide liberum arbitrium, praedestinationem, reprobationem.
PELAGIUS, PELAGIANI, PELAGIANISMVS.
 Pelagius celeberrimus perspicacissimique ingenij fuit, 81. 82.
 Ejus adversus Augustinum confictus de humanae naturae integritate non obstante lapsu protoplasti, postissimum inchoatus fuit & continuatus, 81. 82. 84. 484. 480. 481. 482. 483. 484.
 Adjutorium possibilitatis & sine quo non, lubens admittebat: sed sufficientiam ejus post Adæ lapsum non minus quam ante asserendo, pertinacissime errabat, 81. 82. 124. 184. 480. 482. 484.
 Gratia necessitate ad tollenda praeterita peccata admittit: ad cavenda futura, admittere detrectavit: & cur? 82. 83. 84. 85. 484. 621.
 Dogma istud crucem Salvatoris funditus evacuat, 82. 83. 84. 85. 86.
 Pelagij certamen cum Augustino de gratia, in duobus potissimum consistebat: & quae illae? 121. 125. 126. 184. 480. 482. 484. 487.
 Pelagius quamvis gratias generatim admiserit: & quas admittere detrectaverit? 121. 126. 127. 128. 151. 157. 487. 488.
 Pelagij detestabilissima cantilena: *Bene velle & nolle ex hominis arbitrio fonte descendere*, 122. 621.
 Hinc adjutorium voluntatis & operis summopere horruit agnoscente, 128. 129. 130. 132. 132.
 Pelagiani Aristotelicam philosophiam plenis buccis concrepant, in materia de libertate arbitrii, 606. 607.
 Catholicis facti assertionem calumniosè impingunt: & cur? 830.
 Non solum in bonis actibus sed & in malis tolli libertatem arbitrii in Augustiniana gratiae predicatione calumniantur, 843. 843. 844.
 Catholicis falso imponunt, quod asserant voluntatem hominis gratia preventam nihil agere; sed solum gratiam operari effectum 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 862. (487. 488.)
 Pelagiani gratiam intellectus ultra admittunt: & quid illa? 26. 27.
 Vires liberi arbitrii nimis superbe extollunt, 129. 130. 617. 870. 871.
 Liberum ipsum arbitrium pro gratia obtrudunt, ad eludendas Scripturas necessitatem gratiae adfluentes, 222. 223.
 Electionem nullam agnoscunt nisi quam praecesserit meritum disparitas, 908. 909.
 Victorum tentationum libero adscribunt arbitrio, 245. 621.
 Augustino crimen negatae libertatis arbitrii assignunt: & cur? 600. 602. 603. 604. 814. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 864.
 Adversus istam calumniam Augustinus scripsit librum de gratia & libero arbitrio, 838. 839.
 Pelagiani à Neotericis traducuntur tanquam omnis internae gratiae negatores: sed traductio ista conficta est ab ijs eo sine ut se à Pelagianismi nota abstergant, 205.
 Pelagiani verae gratiae hostes fuerunt, sed non adulteratae, 81. 82. 124. 184. 408. 409. 480. 482. 484.
 Pelagianismus Semi-pelagianismum peperit, 919.
 Pelagianismi tertius status, Iudaeismus; & quid ille? 26. 27.
 Pelagianismum resuscitant assertores biconis indifferentiae liberi arbitrii, 602. 606. 780. 781. 782. & seqq.
PHARAO.
 Pharaonis flagellatio quamvis non habuerit rationem congruam vocationis respectu ipsius jam obdurati: habuit tamen respectu aliorum quibus predicata est, 131. 134.
 Pharaonem à culpa an excusaverit impotentia obtemperandi orta ex obduratione? 348. 349. 350. 351. 352.
 Expenduntur verba Augustini olim errantis, quibus ait: *Pharaonem*

si non impetratur quod obduratus obtemperare non poterat, ibid.
 Vide excruciatio, gratia, libertas, obduratio, peccatum.
PHILOSOPHIA, PHILOSOPHVS
 Philosophia praesertim Aristotelica seminarium multarum errorum, 603. 606. 882.
 Eam plenis buccis concrepant Pelagiani: & cum ijs damnata est quoad assertionem libertatis ad utrumlibet biconis, 606.
 Ad eam nihilominus recurrunt passim recentiores pro haurienda notitia liberi arbitrii, contemptis Ecclesiae praeparatis, 604. 605.
 Philosophorum virtutes sunt vitia, 19. 23. 496.
 Vide Aristoteles, Infales, Pelagiani.
PERSEVERANTIA.
 Perseverantia constituta fuerat in libera potestate hominis integri, uti & Angelorum, 100. 1010. 1011.
 Nec homo integer nec Angelus absque gratiae adjutorio perseverare poterit, 102. 112. 124. 136. 432. 933. 934. 935. 936. 946.
 Cur homini integro datum fuerit posse perseverare si vellent homini autem lapsi datur velle, 102. 109. 111. 432. 937.
 Homo inter aliquantulum tempore usus est sua possibilitate perseverandi, 112.
 Angeli per liberum arbitrium steterunt perseverantes, & suae perseverantiae arbitrarie indefectibilitatis perpetuum premium receperunt, 113. 114. 115. 116. 124. 150. 781. 946.
 Perseverantia Angelorum pravisa, fuit causa non effectus praedestinationis eorum ad gloriam, 940. 941. 942. 943.
 Perseverantia hominis lapsi est effectus non causa praedestinationis & electionis ad gloriam, 915. 916. & seqq.
 Vide Adam, Angelus, electio, gratia, praedestinatio, reprobatio.
PRÆDETERMINATIO PHYSICA.
 Praedeterminatio physica & adjutorium gratiae medicinalis ab Augustino asseritur, in quibus conveniant & discrepent, 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826.
 Praedeterminationis physicae primi assertores, Augustini sententiam de gratia salvatrice viderunt: tenuerunt: sed posteriores multa ex philosophia peripatetica adiecerunt; Augustino capitaliter adversa, 819. 821. 822. 823.
 Qui praedeterminationem physicam in generali subordinatione causae secundae ad primam fundant; adeo ut eam ad gratiam hominis integri & Angelorum extendant; Augustini doctrinam funditus pervertunt, 820. 821. 822.
 Magis sunt Aristotelici quam Augustiniani, 821. 822.
 Radicem necessitatis gratiae medicinalis obscurant, ibid.
 Praedeterminationis physicae assertores, gratiae congruae profuoribus victo retrunt quod divinam gratiam extenuent; & libertatem arbitrii nimis extollendo Pelagianismum resuscitent, 817.
 Hi illis è contra improperant quod nimis exollant gratiam, & libertatem arbitrii plus æquo deprimendo, Calvinismum invehant, ibid.
 Gratia Christi medicinalis voluntatem praedeterminat physicè juxta principia Augustini, 821. 823. 824. 825. & seqq.
 Praedeterminationis physicae ampliatores ad omnes effectus creaturae rationalis etiam malos, scripturas predicantes singularem Dei benevolentiam in nostris operibus bonis, obscurant & enervant, 821.
 Conciliatur praedeterminatio physica cum libertate arbitrii juxta principia Scholasticorum, 814. 825. 826. 827.
 Recitentur 7. discrimina inter praedeterminationem physicam moderatam & gratiam medicinali Augustiniana, 818. 819. 820. 821. 822. 823.
 Quaequid adversus praedeterminationem physicam tanquam libertatis vulneratam adducitur; unica sensus compositi & divisi distinctione dissipatur, 825. 826.
 Ad eam tamen distinctionem nusquam confugit Augustinus, gratiae medicinalis praedeterminativam vim asserens, 826. 827. 828. 829. 830. 831. & seqq.
 Assignatur genericus modus conciliandi libertatem arbitrii cum gratia physica praedeterminante, juxta principia Augustini: & fuscè ex varijs capitibus probatur, 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 735. 826. & seqq.
 Augustiniana modum conciliandi gratiae physicae praedeterminantem cum libertate arbitrii amplexi sunt sequentes Patres usque ad Scholasticos, 824. 845. usque ad 855. (848. 859.)
 Eundem amplexi sunt Scholasticorum coryphaei 854. 855. 856. 857.
 Favent Pontifices Zozimus & Celestinus, ac novissimè Concilium Tridentinum, 860. 861. 862. 863.
 Vindicatur modus iste à calumnia Calvinismi, 878. 879. 879. 880. 881. 882. 883.
 Praedeterminationis physicae assertores etiamnum reprobandi vulgaram definitionem liberi arbitrii ex Aristotelica philosophia haerentem, nec immerito, 866.
 Definitio ista capitaliter inimica est gratiae Christi medicinali, nec Augustino aut discipulis ipsius unquam nota fuit aut probata, 866.
 Vide Augustinus; gratia, liberum arbitrium, Pelagiani, Philosophia.

INDEX RERVM ET VERBORVM

phia, voluntas. **PRÆDESTINATIO.** (887.)
 Prædestinationis nomen expenditur & sanonizatur. 845, 884, 886.
 Prædestinatio, dilectio, electio, propositum, preparatio gratiæ, discretio; an & qualiter differant? 902, 903, 904, 905.
 Prædestinatio Augustiniana & gratiæ medicinalis, se invicem respiciunt ut causa & effectus: nec altera sine altera intelligi potest. 882, 883, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, & seqq.
 Varietas opinionum de gratiæ procreat similem varietatem opinionum de prædestinatione; & e converso. 882, 883.
 Doctrinam de prædestinatione & gratiæ, magis ex peripatetica philosophia quam ex Augustiniana Theologia hausert recentiores, ibid.
 Prædestinatio non est de rebus æternis & immutabilibus, sed de temporalibus & contingentibus. 888.
 Prædestinatio indiscriminatim respicit finem & media: gloriam & gratiæ, præsum & meritum. 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895.
 Non respicit malum culpæ. 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900.
 Non respicit nisi ea que per ipsum Deum præstuentem, efficienda sunt. 888, 901, 937, 938, 939, 940.
 Prædestinatio alia ad vitam alia ad mortem. 895, 896, 897, 898. Eam divisione non solum Augustinus cum suis discipulis Prospero & Fulgentio, sed & synodus Valentina tradit. 836, 837, 838, 839. Falsò afferunt recentiores prædestinationem ad mortem carere fundamento in Scripturis. 898, 899, 900.
 Falsò iidem contendunt, sola supernaturalia bona cadere sub prædestinationem. 838.
 Prædestinatio quo sensu à Patribus dividatur in prædestinationem gratiæ & prædestinationem iustitiæ? 839, 900.
 Item in prædestinationem ad bonum, & prædestinationem ad malum: sive prædestinationem misericordiæ & prædestinationem iudicij? 897.
 Falsò afferunt recentiores, non esse in rigoroso sensu verum, quod homo prædestinetur ad poenam. 898, 899, 900.
 Prædestinatio ad bonum temporaliter solum duraturum, absolute non est dicenda prædestinatio. 900, 902, 903.
 Prædestinatio apud Augustinum alia est gratiæ alia meritum: & quid utraque? 905, 906, 907, 908, 909, 910, & seqq.
 Prædestinationis vulgata definitio ex Augustino de iustitia membratim exponitur. 914, 915, 916, 917, 918, & seqq.
 Ea definitio non comprehenditur quævis prædestinatio, sed illa solum que in bono est, ipso Augustino testante. 900.
 Quenam ex tribus divinis scientijs intelligenda sit nomine præscientiæ in ea definitione? 916, 917, 918, 919, 920, 921, 989, 990.
 Beneficia divina in quorum preparatione consistit prædestinatio, recensentur & expenduntur. 888, 889, 914, 915, 416.
 Prædestinatio ex mente Augustini non consistit formaliter in præscientia sed in preparatione; adeoque non est actus intellectus divini sed voluntatis. 920, 921.
 Id sensibile Augustinum, non solum Prosper, Hilarius, & Fulgentius discipuli sed & Massilienses adversarij palam agnoverunt. 921.
 Prædestinatio non aliter respicit gratiam & gloriam nisi quatenus sunt beneficia liberationis. 922.
 Prædestinatio Augustiniana præsupponit lapsum humani generis, & massam perditionis. 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931.
 Massa illa cur dicatur perditionis, damnationis, damnata? & quo fermento conspersa fuerit? 928, 929, 930, 931, 1019.
 Prædestinationis Augustiniane adequatus effectus est liberatio: & quid hæc? quosque terminos respiciat? 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, & seqq. (bitudinem. 938.)
 Prædestinatio & præscientia reciprocam ad invicem important habent. Prædestinatio gratiæ in Angelis non habet locum: & cur? 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939.
 Nec in hominibus habuisset stante innocentie statu. 945.
 Solvitur difficultas de prædestinatione hominum in statu innocentie, desumpta ex verbis Augustini. 945, 950.
 Prædestinatio iustitiæ & meritum in Angelis habuit locum, habuissetque in hominibus persistentibus in statu innocentie. 942, 943, 944, 945, 946, & seqq.
 Durante statu innocentie eosdem homines fuissent prædestinati prædestinatione iustitiæ, quod nunc prædestinatione gratiæ: siquæ soli nascerentur. 1006, 1007.
 Prædestinatorum numerus longè minor est quam reprobatorum: & cur? 1056, 1057.
 Prædestinatorum numerus quo pacto certus ac determinatus, an ex prædestinatione divina, an ex mera præscientia? 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011.
 Prædestinati homines suppleverunt ruinas Angelorum apostatantium, suppleveruntque in statu innocentie. 1006, 1007, 1008, 1009.
 Prædestinatio & reprobatio, status & lapsus, gloria & damnatio, suspensa fuerunt à libero arbitrio Angelorum & hominum in innocentium. 1010, 1011.

Prædestinatio hominum ad gratiam & gloriam prior est omni provisione meritorum. 948, 949, 950, 951, & seqq. (991.)
 Id tamen non est fidei, nec ut fidei dogma ab Aug. traditum. 990.
 Solvitur difficultas ex verbis Augustini quibus ait, neminem contra eam prædestinationem quam ex Scripturis defenderat, disputare posse nisi errando, ibid.
 Prædestinatio provisione meritorum anterior, non est simpliciter necessaria salvandis hominibus. 950, 951.
 Prædestinatio creaturarum rationalium quo ordine ac methodo generatim peracta fuerit? 1005, 1006, 1007, 1008, 1009.
 Prædestinatio absoluta ad gloriam ante provisionem meritorum alitatur ex Scripturis. 954, 955, 956, 957, & seqq. (965.)
 Eadem astringitur ex generalibus Augul. locutionibus. 962, 963, 964.
 Item ex singulari providentiæ circa parvulos. 964, 965, 966, 967.
 Item ex cura extraordinariæ circa quosdam adultos. 966, 967, 968, 969, 970, 971, 973.
 Item ex opposita voluntate Dei, que est cardo gubernationis reprobatorum. 972, 973, 974, 975, 976, 977.
 Item ex divina vocatione secundum propositum: & ostenditur propositum stud. antecedere omnem absolutam provisionem meritorum. 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986.
 Item ex questionij Semi-pelagianorum de Augustini doctrina; que manifestè supponunt Augustinum non aliam agnovisse prædestinationem ad gloriam nisi eam que omnia merita prævisa antecedit. 986, 987, 988, 989.
 Diluuntur objectiones ex Scripturis quas adversarij in suam partem obcoquant. 958, 959, 960, 961, 962, 963.
 Solvuntur objectiones ex Augustini partim olim errante, partim male intellecto, desumptæ. 988, 989, 990, 991, 992, 993.
 Solvitur objectio desumpta ex sinceritate divinæ voluntatis, qua vult omnes homines salvos fieri: & explicatur illa voluntas remissive. 1028. (remissive. ibid.)
 Diluuntur objectio sumpta ex generalitate redemptionis Christi, satis argumento desumpto ex divinis promissionibus quibus promittitur gloria sub conditione observationis mandatorum absque ullius personæ exceptione. 1028, 1029.
 Diluuntur argumentum sumptum ex divina bonitate cui repugnat humane salutis insidiari, eamque de industria impedire. 1032, 1033, 1034, 1035.
 Retorquetur argumentum istud in suam auctorem. 1034, 1035.
 Solvitur objectio desumpta ex incommodis focordiæ ac desperationis, quas Augustiniana sententia paritura præcedit. 1036, 1037, 1038, 1039.
 Retorquetur argumentum in auctorem, propter divinam præscientiam, quam non negat nec negare potest. 1036, 1037, 1038, 1039, 1040.
 Solvitur & retorquetur objectio petita ab incommodis sublatis zeli animatum; inveci scandali; inductæ dissolutionis ac licentiæ vivendi: inutilitatis correptionum, exhortationum ac suasionum. 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045.
 Solvitur objectio petita ex parte divinæ bonitatis ac clementiæ cui repugnare præceditur, creare & conservare reprobos ad meritam damnationem & interitum sempiternum. 1046, 1047, 1048, 1049, & seqq.
 Prædestinatio Augustiniana iisdem argumentis à modernis Scholasticis impetitur, quibus olim à Massiliensibus impetita fuerat. 991, 1011, 1028, 1029, 1030, 1032, 1032, usque 1047.
 Prædestinatis omnia cooperantur in bonum, sicut reprobis omnia in malum. 1026. (1050, & seqq.)
 Propter prædestinatos reprobos nascuntur ac foventur. 1048, 1049.
 Expenduntur multiplices fructus & utilitates prædestinatis ex reprobatorum societate obvientes. 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, & seqq.
 Prædestinatorum typum gessit Iacob: reprobatorum, Esau & Chanaan. 1019, 1062, 1063.
 Vide Adam, Angelus, electio, gratia, Lessius, reprobatio.
PRÆSCIENTIA.
 Præscientiæ divina alia est absoluta alia conditionata: & quid utraque? 916, 917, 918, 919, 920.
 Præscientia conditionalium ordine rationis mediat inter scientiam simplicis intelligentiæ & præscientiam absolute futurorum; & ob id media dicitur. 916.
 Præscientia conditionalium nullatenus Deo deneganda est juxta Augustini principia. 920.
 Magnus tamen ejus abusus viger apud gratiæ congruæ procreatores. 105, 106, 120, 121, 228, 229, 230, 261, 262, 817, 916, 917, 918.
 Præscientiam divinam desestabili argumento negavit Cicero, ut arbitrij libertatem salvaret. 626, 627.
 Præscientiam divinam cum libertate arbitrij qualiter conciliet Augustinus adversus Ciceronem. 623, 626.
 Præscientiæ divinæ exemplarum non satis medetur vulnere quod gratiæ Christi medicinali insigunt assertores gratiæ congruæ. 120, 121.
 Præ-

Præscientia divina conditionalium non facit ut gratia Christi humanam sibi subdat voluntatem, quod tamen ad veram gratiam requirit Prosper. 120.

Præscientia Dei quam in definitione prædestinationis Augustinus adiungit præparationi, expenditur. 916. 917. 918. 919. 920. 921. Incommoda quæ ex prædestinatione Augustiniana sequi præcedunt adverte. 313; non magis ex ea sequuntur quam ex præscientia quæ ab ipis agnoscitur & agnoscere debet. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. & seqq. Vide Deus, electio, gratia, libertas, prædestinatio.

PROPOSITVM.

Propositum. Vide Deus, discretio, gratia, prædestinatio, vocatio, PRVDENTIA.

Prudentia virtus cardinalis, in quo sita? quænam eius functio, & quod objectum? 503. 504. 505.

Non tam ad intellectum quam ad voluntatem spectat. ibid.

Est ipsa Theologica charitas certo modo restricta. 502. 503. 504. 505.

Vide charitas, virtus.

R

REMISSIO PECCATORVM.

REMISSIO peccatorum est quidem gratia, sed non tam ad actuale quam ad habituale gratia reducenda. 79

Eam nomine liberationis arbitrij præceptivè intelligi debere, ceterùm Neoterici: sed relictur. 1082. 83. 84. 85

Eam esse gratiam, palam agnoverunt Pelagiani: quamvis ad cavendam futura peccata necessitatem gratiæ non agnoverint. 82. 351. Vide, arbitrium, gratia, liberum, Pelagiani.

REPROBATIO, REPROBVS

Reprobatio apud Augustinum quid? quid item reprobari. 92. 5926.

Reprobatio alia negativa alia positiva: & quid utraque? 1012. 1013. 1014.

Reprobatio Angelorum tam positiva quam negativa præsupponit prævisionem lapsus Angelici: sicut & prædestinatio prævisionem perseverantiæ. 1011. 1012. 1013. 1014.

Hinc permissio lapsus Angelici non fuit effectus reprobationis sive positivæ sive negativæ. 1013. 1026. 1027.

Reprobatio hominum præsupponit lapsum Adæ: & massam humani generis, originalis peccati fermento confusam. 1012. 1013. 1014. 1015. 1018. 1019.

Non solum originale, sed & universa actualia peccata reproborum concurrunt ad completam eorum reprobationem. 1019.

Solvitur difficultas de peccatis per sacramenta plenè remissis non solum quoad culpam, sed etiam quoad penam. 1021. 1022.

Causa reprobationis unius hominis lapsi præ altero, est meritum Dei beneplacitum. 1022. 1023. 1024. 1025.

Reprobationis humanæ tam positivæ quam negativæ ordo ac modus perstringitur. 1012. 1013. 1014. 1015. 1018. 1019.

Permissio primi lapsus Adæ non fuit effectus reprobationis hominum sive negativæ sive positivæ. 1013. 1026. 1027.

Reprobationis negativæ nullus effectus in doctrina Augustini, sive circa homines, sive circa Angelos. 1018. 1019.

Reprobationis effectus sunt execratio, obduratio, damnatio. 1024. 1025. 1026. 1027.

Reprobi an per Christum redempti? 380. 381. 382. 383. 384. & seqq.

Pro reprobi: cognitio non magis licet nobis orare, quam pro demeritis: iuxta Augustinum. 389. 390.

Pro reprobis preparata esse gratia sufficientem, & pro ipsi passum esse Christum, Scholastici plerique sentiunt: sed August. contrarium asseverat. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 489. 390. 1018. 1028.

Augustini doctrinam quoad hoc punctum, vt Catholicam approbavit synodus Valentina. 385.

Eandem amplexus est Prosper Augustini discipulus. 381.

Eidem suffragatur Remigius præsul Lugdunensis. 384. 385.

Reprobi omnia cooperantur in malum, perinde ac electi in bonum. 1026.

Reprobi non tam propter seipsos quam propter electos, nascuntur, conservantur, gubernantur. 1048. 1049. & seqq.

Reprobi electorum servituti destinati sunt: & in quo sita illa servitudo? 1062. 1063.

Servitutum illam præfiguravit servitus infidelis Chanaan & Esau, reproborum omnium typis. 1019. 1062. 1063. (1056. 1057.)

Reproborum multitudo longè copiosior est quam electorum: & cur? Absque reproborum cooperatione electi non possent in bonum adeo proficere. 1067.

Reprobi electos probant, exercent, trudiunt, manifestant, provehunt. 1058. 1059. 1060. 1061.

Reverentur viria documenta salutaria, quæ ex reproborum societate percipiunt electi. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056.

Ex reproborum admixtione tres fructus in electos redundant: & quinam illi? 1060. 1061. & seqq. usque 1063.

Reprobi ornametum præsentis sæculi augent. 1050. 1051. 1052.

Vide electio, prædestinatio.

S

SAPIENS, SAPIENTIA.

SAPIENS à stulto qualiter differat iuxta Stoicos? 611.

Sapientia vera cuius initium est timor Domini, nihil est aliud Augustino nisi i charitas. 546.

SCHOLASTICI.

Scholastici in duas factiones distracti circa efficaciam gratiæ salvatrici. 816. 817.

Scholastica Theologia agnominatur contentiosa. 796.

Scholasticorum ab Augustiniana doctrina palam dessectentium invidiosa cantilena de exorbitantia Augustini, refertur & retunditur. 539. 600. 606. 607.

Eorum os obstruitur oraculo Papæ Celestini. 602. 603.

Scholastici libertatem à peccato longè aliter exponunt quam Augustinus. 752. 753. 754. 755. & seqq.

Scholastici proprijs opinionibus præoccupati, sanctorum Patrum verba quoquo modo in suas partes trahunt. 221.

Plus sudant præconceptam suam opinionem in Patribus statillendo, quam genuinum sensum Patrum indagando. 242.

Scholastici gratiæ congruè procufotes, vires liberi arbitrij lapsi, fortiores statuunt quam integri. 240.

Ab August. semitis longissime aberrant. 201. 213. 219. 947. 990. 991.

Pelagianorum objectiones pro Augustini verbis obtrudunt. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 1070.

Eorum crebre hallucinationes circa adiutorium gratiæ ad bene vivendum, necessarium. 92. 93. 167. 168. 201. 202. 220. 248. 947.

Pro gratia inter Aug. & Pelag. controversa, varia somnia obtrudunt que disceptantibus nunquam venerunt in mentem. 167. 168. 240.

Vide, Augustinus, Bellarmus, Lessius, Molina, Suarez, Vasquez.

SCOTVS.

Scotus totius Scholasticæ subtilitatis coryphæus. 700. 796. 797.

Scholasticorum subtilissimus, iudicio omnium. 728. 729. 730. 797.

Determinationem ad unam partem contrarietatis aut contradictionis nihil derogare libertati arbitrij sentit; adeoque eundem actum voluntatis liberum & simul necessarium astituit. 700. 728. 797.

Augustinianam methodum conciliandi gratiam Christi cum libertate arbitrij amplectitur. 865.

Vide Augustinus, gratia, libertas, Scholastici.

SEMI-PELAGIANI, SEMI-PELAGIANISMVS.

Semi-pelagiani non fuerunt hostes altissimi gratiæ quam illius quæ nutui voluntatis non subiecit. 151. 938.

Necessitatem internæ actualisque gratiæ sine qua non, agnoverunt, tam respectu initijs fidei, quam orationis & omnium piorum desideriorum. 131. 132. 150. 215. 938. 939.

Perseverantiam hominis lapsi in cardinem liberi arbitrij resuderunt, sine exclusione tamen gratiæ possibilitatis. 151. 938.

Ideo potissimi præscripti sunt, quod gratiam sufficientem nutui voluntatis lapsæ subditam astruerent. 252.

Semi-pelagianismus unde ortus? 126. 131. 132. 1011. 1014.

Perstringitur. 131. 132. 133. 134. 135. 226. 342. 343. 938. 939. 946.

Vide; Faciens quod in se est, gratia, Lessius, Molina, Pelagiani.

SERVVS, SERVITVS.

Servus à servando derivatus: & qualiter? 612.

Servus ut talis dominium alterius respicit. 612. 613. 614.

Servus opponitur libero, & servitus libertati. ibid.

Servitus arbitrij à qua per gratiam liberatur: in quo sita? 10. 11. 12. 16. 611. 612. 922. 923.

Vide arbitrium, gratia, liberatio, libertas.

SPES.

Spes theologica non fertur in Deum amore concupiscentiali sed charitativo. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527.

Præsupponit in sperante charitatem saltem imperfectam, aut potius ipsamet est charitas. 520. 521.

Potest ferri in Deum gratis, non obstante respectu mercedis adiuncto. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. Vide, charitas, fides.

STATVS

Status hominum triplex post lapsum: sub natura, sub lege, sub gratia: & singuli perstringuntur. 26. 27. 28. & seqq.

Status hominum generatim quadruplex: ante legem, sub lege, sub gratia, in pace. 57. 58. 59. 60.

STOICI.

Stoici res quasdam necessitati sæculi subditas statuunt: quasdam ab ea eximunt. 633.

Voluntatem non nisi bonis & sapientibus tribuunt: stultis verò discolor non voluntatem sed cupiditatem dant. 611.

Tres constantias in animo sapientis pro tribus stultorum passionibus constituunt: voluntatem pro cupiditate, gaudium pro læticia, cautionem pro metu. 611.

SVAREZ.

Suarez duplici aberratione Philosophiam & Theologiam uno

INDEX RERVM ET VERBORVM

Idem jugulat. 953.
 Docet determinationem ad agendum cum gratia, esse propriam voluntatis: Augustinumque pro se citat; sed ficticia citatione. 242. 243. 244. 245.
 Pelagianorum objectiones Augustino adscribit, ipsique sua dogmata stabilire satagit. 219. 220. 221. 224.
 In sententiam Molinæ & Lessij de efficacia gratiæ necessarii relabatur, quantumvis ab ijs recedat circa divinas prædefinitiones. 106. 107. 251. 262. 263. 816. 817.
 Suarez precipuus architectus gratiæ congruæ fundatæ in præscientia conditionalium. 261. 262. 263. (Gloriam. 946. 948.)
 Graviter hallucinatur circa electionem Angelorum sanctorum ad Imperitium suam in doctrina ac principijs Augustini insigniter prodiit suo philolophandi modo. 948. (106. 107. 108.)
 De adiutorio quo datur nobis velle & operari, non rectè sentit. 105.
 Liberum arbitrium constituit causam directam & principalem determinationis ad agendum hi: & nunc. 106. 107. 108.
 Vide Bellarminus, Lessius, Molina, Scholastici, Vasquez.

TENTATIO.

Tentationis victoria non libero arbitrio, sed gratiæ adscribitur a quicquid reclamet Pelagianum. 82. 83. 89. 90. 484. 611.
 Tentatio non reputatur veraciter victa, nisi Dei amore vincatur. 537.
 Fideles & iusti orantes ne inducantur in tentationem; adiutorium actuale voluntatis & operis postulant: non remissionem peccatorum, nec gratiæ habitum esse esse adiutorium. 90. 167. 168. 169.
 Induci in tentationem quid? quid item non induci? 90.
 Tentationis influxus in opus prævum à Neotericis assimilatur influxui gratiæ medicinalis in opus bonum: sed perperam. 120.
 E duobus equali tentatione vincere, altero succumbente? 236. 237. 238. 239. 420. 241.
 Augustiniana ad illam interrogantem responsio, Neotericis gratiæ congruæ proculiores non adjuvat sed jugulat: quicquid ipsi in contrarium obstantur. 240. 241.
 Vide Augustinus, gratia, Lessius, liberum arbitrium, Molina.

TEMPERANTIA.

Temperantia quæ est virtus cardinalis, in quo consistat? quæ ejus functio, & quod objectum? 503. 504. 505. & seqq.
 Est gemma amoris charitativi iustitiæ sempiternæ, sicut & reliquæ virtutes cardinales. 502. 503. Vide charitas, virtus.

TESTAMENTVM.

Testamentum. Vide Iudæi, lex.
S. THOMAS AQUINAS.
 S. Thomas negat liberum arbitrium cogi posse. 698.
 Quibus phrasibus exprimat liberum arbitrium, Græcis Patribus succinens? 619.
 Qua ratione Dei imaginem homini impressam asserat? & in quo ista illa imago participata? ibid.
 Beatis Deo fruentibus libertatem arbitrii attribuit. 701.
 Negat simplicem necessitatem derogare libertati. 698.
 Naturalem arbitrii libertatem in carentia coactionis constituit, Augustino suffragans. 698. 699. 700. 701. 730.
 Augustinianam methodum conciliandi gratiam cum libertate arbitrii amplectitur. 795. 819. 838. 859.

TIMOR.

Nec S. Thomas nec ullus post Augustinum usque ad recentiores Scholasticos meminit gratiæ sufficientis, quam moderni obtrudere contendunt. 251.
TIMOR.
 Timor formaliter est amor fugiens quod sibi adversatur. 544.
 Timor alius castus & filialis, alius spurius & servilis: ex solo prioris salubriter implentur mandata. 485. 486.
 Timor castus nascitur ex amore charitativo. 544. 548. 549. (& seqq.)
 Timor gehennæ per se spectatus, licitus, rectus & honestus est. 543.
 Per timorem Dei ad Dei amorem pervenitur. 546. 597.
 Timor poenæ est initium sapientiæ sed extrinsecum, quod ab ipsa sapientiæ quæ charitas est; perinde ac feta à subsequente filo, expellitur. 546. 547. 548. 549. 557. 558.
 Solvitur obiectio ex verbis Augustini petita. 549.
 An & qualiter timor poenæ nascatur ex gratiâ Christi medicinali? 549. 550. 551. 552. 553. 554. & seqq.
 Timor poenæ iustitiam operatur, non quæ ex Deo est per gratiam Christi, sed quæ ex lege & nobis est. 556. 557. 558. 559. 560. 584. 585.
 Timor poenæ etiam æternæ oritur ex amore creaturæ, utpote ipsius timoris. 554. 555. 556. & seqq. Item 580. & seqq. (560.)
 Timor gehennæ est ex natura, sed per instructâ sive divinâ. 558. 559.
 Ex puro timore poenæ nequit vitari unum peccatum quin incidatur in alterum. 560. 561. 562. 563. (p. 562. 563.)
 Vicans peccatum ex timore poenæ, mallet non vitare si posset immo in eo viget peccandi voluntas, quæ se prodiit in opere quando pro-

ponitur impunitas. 563. 564. 565. 566. 567.
 Aperitur radix hujus doctrinæ. 566. 567. 568. 569. & seqq.
 Opus bonum ex timore exercitum est mixtum ex voluntario simpliciter & involuntario secundum quid. 566. 567. 568.
 An id obtineat etiam in casu quo opus ex timore factum habet aliande honestatem? 569. 570. 571.
 An & qua ratione timor sit coactus? 570. 571.
 Qui ex timore poenæ legem implet, invitatus implet; adeoque non ex animo implet. 570. 571. 573. 577. 579. (574. 575. 576.)
 Timor poenæ non mutat pravam voluntatem in rectam. 572. 573.
 Timens gehennam; non peccare, sed ardere metuit. 575. 578. 597.
 Timor gehennæ à Scholasticis proculus, procul distat ab attritione quam synodus Tridentina tanquam dispositionem ad poenitentiam Sacramentum approbat. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 597.
 Timor est servus charitatis. 598. Vide attritio, charitas.

VALENTINA SYNODVS.

VALERTINA Synodus in Galliâ quando & qua occasione celebrata? 384. 385. 386.
 Quid de universalitate redemptionis Christi senserit? 385. Vide, Christus, infideles, reprobis.

VASQUEZ.

Vasquez minus liberalis in admittenda vera Christi gratiâ quam Pelagius. 70. 71. 72. 73. 74.
 Cogitationes congruæ ordinis naturalis pro gratiâ ab Aug. & Concilio Araucano deprecata obruduit. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74.
 Dogma istud non tam Augustini sententiam, quam Vasquezij somnium est. 68. 69. 70.
 Imò ab Augustino ad Pelagianismum rejicitur. 71. 72. 73. (78.)
 Resellitur ex ipsa gratiæ libertatis notione & natura. 73. 74. 75. 76.
 Vasquez Augustinum non tam exponit quam corrigat. 238.
 Auxilium sufficiens homini à Deo debet concedit. 254. 304.
 Augustino palmam valedicit. 348. Vide, cogitatio, gratia, Lessius, Molina, Suarez.

VIRTUS.

Virtus Augustino nihil est aliud quam dilectio ejus quod diligendum est; adeoque charitativus Dei amor. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500.
 Virtus nisi animâ faciat optimam, non meretur virtutis nomen. 496. 497.
 Virtutes philosophorum sunt vitia. 19. 23. 496.
 Virtutis officium est, vitam rectè instituere. 497. 498.
 Virtutum cardinalium amplitudo & varietas perstringitur. 502. 503. 504. 505. 506. & seqq.
 Sub ijs militat omnium virtutum moralium exercitum. 502.
 Omnis vera virtus est divini amoris affectus. 510. 511. 512. 513. (514.)
 515. 516. 517. 518. 519. 520. & seqq. Vide, charitas, fides, iustitia, fortitudo, temperantia, prudentia.

VOCATIO.

Vocatio alia interna alia externa: & quid utraque? 230. 231. 232.
 Vocaciones externæ variâ specie recedunt. 230. 231. 232. 233. 234. 235.
 Augustinus externas vocaciones passim vocat congruas; internas autem nec congruas vocat uspiam nec incongruas; & cur? ibid.
 Vocatio externa nunquam est congrua, nisi per internam gratiam ei accommodetur voluntas. 69. 74. 77. 78. 230. 236. 237.
 Vocatio secundum propositum est effectus ipsius propositi & hoc propositum antecedit omnem previsionem futuri consensu hominis vocati. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. & seqq.
 Vocatio secundum propositum est propria electis: & illud propositum est ipsa eorum electio. 902. 903. 904. 978. 979. 980. 981.
 Vocatio secundum propositum, sic agit ut invicissimè peragat. 983.
 Eius efficacia non in præscientiam, sed in ipsum propositum refundenda est. 982. 983. 984. & seqq. Vide, cogitatio, gratia.

VOLUNTAS.

Voluntas ab Aug describitur: animi motus cogere nullo. 571. 572. 611.
 Voluntas est eubile totius libertatis. 622. 713.
 Voluntas, voluntatis arbitrium, liberum arbitrium, apud Augustinum coincidunt. 608. 609. 610. 611.
 Voluntatem non esse liberam tam implicat, quam nos non velle cum volumus: & cur? 622. 623. 624. & seqq. 731. 797. 829. 830. 838. 839. 840. 867. 868.
 Volitio & volitio libera tam coincidunt, quam homo & homo rationalis. 622. 623. 624. 526. 797. 828. 829.
 Voluntatis omnes deliberati actus quantumvis necessarii, sunt in potestate volentis; adeoque liberi. 716. 717. 781. & seqq.

FINIS.

ADMINITIVNCVLA.

Decem librorum qui de gratiâ Christi Salvatoris inscribuntur indicem hujus; perduximus: ex supernumerariâ statera nihil induimus: eâ potissimum ratione permitti, quia hæc nihil penè novi continent, sed meram recapitulationem eorum quæ in tribus Tomis præfatis adversus Semi-Pelagianos & Neotericos discutiuntur.